

ANTALYA ESNAF VE SANATKARLAR ODALARI BİRLİĞİ
THE ANTALYA UNION OF TRADESMEN AND CRAFTSMEN

Sayı : 2025-M/01-130-3047

31.12.2025

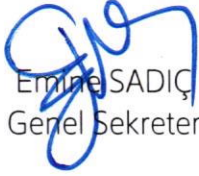
Konu : Yerli Malı Belgesinin Düzenlenmesine İlişkin Uygulama Usul ve Esasları Hk.

ODALARA 2025/130 SAYILI GENELGE

İlgi: TESK'in 30/12/2025 tarihli ve 2025/134 sayılı genelgesi.

Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu'nun "Yerli Malı Belgesinin Düzenlenmesine İlişkin Uygulama Usul ve Esasları" konulu genelgesi ekte sunulmuştur. İlgili üyelerinize duyurulması hususunda;

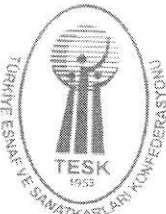
Bilgilerinizi ve gereğini rica ederiz.

Emine SADIÇ
Genel Sekreter

Bayram DAL
Birlik Başkan V.

Ek: TESK Genelgesi (32 Syf.)

TÜRKİYE ESNAF VE SANATKARLARI KONFEDERASYONU AR-GE MÜDÜRLÜĞÜ

FEDERASYONLAR

Türkiye Şoförler ve Otomobilciler Federasyonu
Türkiye Bakkallar ve Bayiler Federasyonu
Türkiye Madeni Eşya Sanatkarları Federasyonu
Türkiye Ağaç İşleri Esnaf ve Sanatkarları Federasyonu
Türkiye Kahveciler, Kırathaneçiler, Büfeciler Federasyonu
Türkiye Elektrik, Elektronik ve Benzerleri Teknisyenleri Esnaf ve Sanatkarları Federasyonu
Türkiye Terziler, Konfeksiyoncular ve Giyim Sanatkarları Federasyonu
Türkiye Berberler ve Kuaförler Federasyonu
Türkiye Berberler ve Kuaförler Federasyonu
Türkiye Lokantacılar, Kebapçılar, Pastacılar ve Tatlıcılar Federasyonu
Türkiye Umum Ayakkabıcılar Federasyonu
Türkiye Fırıncılar Federasyonu
Türkiye Kasaplar, Besiciler Et ve Et Ürünleri Esnaf ve Sanatkarları Federasyonu
Türkiye Sebzeciler, Meyveciler
Seyyar Pazarcılar Esnaf ve Sanatkarları Federasyonu
ESNAF VE SANATKARLAR ODALARI BİRLİKLERİ
•Adana • Adıyaman • Afyon • Ağrı • Amasya • Ankara • Antalya • Aydın • Balıkesir • Bilecik • Bingöl • Bitlis • Bolu • Burdur • Bursa • Çanakkale • Çankırı • Çorum • Denizli • Diyarbakır • Edirne • Elazığ • Erzincan • Erzurum • Eskişehir • Gaziantep • Giresun • Gümüşhane • Hakkari • Hatay • Isparta • İçel • İstanbul • İstanbul (Bil. Mad. Eşya) • İzmir • Kars • Kastamonu • Kayseri • Kırklareli • Kırşehir • Kocaeli • Konya • Kütahya • Malatya • Manisa • K. Maraş • Mardin • Giresun • Gümüşhane • Hakkari • Hatay • Isparta • İçel • İstanbul • İstanbul (Bil. Mad. Eşya) • İzmir • Kars • Kastamonu • Kayseri • Kırklareli • Kırşehir • Kocaeli • Konya • Kütahya • Malatya • Manisa • K. Maraş • Mardin • Mugla • Muş • Nevşehir • Niğde • Ordu • Rize • Sakarya • Samsun • Siirt • Sinop • Sivas • Tekirdağ • Tokat • Trabzon • Tunceli • Şanlıurfa • Uşak • Van • Yozgat • Zonguldak • Aksaray • Bayburt • Karaman • Kırkkale • Batman • Şırnak • Bartın • Ardahan • Iğdır • Yalova • Karabük • Kilis • Osmaniye • Diğize

Sayı : 54826179-426.05-144/134
Konu : Yerli Malı Belgesinin Düzenlenmesine İlişkin Uygulama Usul ve Esasları

30.12.2025

BİRLİKLERE 2025/134 SAYILI GENELGE

Bilindiği üzere, 13.09.2014 tarihli ve 29118 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Yerli Malı Tebliği, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca uygulama süreçlerinde yaşanan sıkıntıların giderilmesi, zaman içinde gelişen ve değişen koşullara uyum sağlayabilmesi amacıyla revize edilmiş ve yeni Tebliğ (SGM-2024/10) 25/01/2025 tarihli ve 32793 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak 01/01/2026 tarihinde yürürlüğe gireceği hükme bağlanmıştır.

Söz konusu Yerli Malı Tebliği (SGM-2024/10)’nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (SGM-2025/4) 15.10.2025 tarih ve 33048 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır. Anılan Tebliğlere uygun olarak gerçekleştirilecek başvuru, değerlendirme, belgelendirme, izleme ve ara kontrol işlemlerine ilişkin olarak Konfederasyonumuzca “TESK Yerli Malı Belgesinin Düzenlenmesine İlişkin Uygulama Usul ve Esasları” hazırlanmış ve Bakanlığın uygun görüşü alınmıştır.

Bu çerçevede, 01/01/2026 tarihi itibarıyla Yerli Malı Belgesi verilmesine ilişkin işlemler ekte yer alan Yerli Malı Tebliği, TESK Yerli Malı Belgesinin Düzenlenmesine İlişkin Uygulama Usul ve Esasları ile hazırlanan standart formlar çerçevesinde yürütülecektir.

Diğer taraftan, TESK Yerli Malı Belgesinin Düzenlenmesine İlişkin Uygulama Usul ve Esasların 17 nci maddesi çerçevesinde, yerli malı belgesi onay ücretinin 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanunu ve ilgili yönetmeliklerde belirlenen sınırlar çerçevesinde TESK Yönetim Kurulu tarafından belirleneceği hükme bağlanmış olup, bu bağlamda yerli malı belgesi onay ücretinin yıllık aidat ücreti olarak belirlenmesine, ücretin yarısının ilgili esnaf ve sanatkarlar odasına, diğer yarısının da Konfederasyona yatırılmasına karar verilmiştir. Bu bağlamda 2026 yılında yerli malı belgesi onay ücreti olarak 1.655,00 TL’nin ilgili belgeyi onaylayan esnaf ve sanatkarlar odasına, 1.655,00 TL’nin TR55 0001 2009 4080 0016 0001 37 IBAN No’lu Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu hesabına yatırılması gerekmektedir.

Bilgilerinizi ve konunun bağlı odalarınıza duyurulması hususunda gereğini rica ederiz.

e-imzalıdır

Tuncay SONGÖR
Genel Sekreter

e-imzalıdır

Bendeve PALANDÖKEN
Genel Başkan

EKLER:

1. Yerli Malı Tebliği (SGM-2024-10).pdf
2. Yerli Malı Tebliği (SGM-2025-4).pdf
3. Yerli Malı Belgesi Uygulama Usul ve Esasları.pdf
4. Yerli Malı Belgesi-Yerli Katkı Oranı Raporu Başvuru Dilekçesi.docx
5. Yerli Malı Belgesi Taahhütnamesi.docx
6. Yerli Katkı Oranı Raporu Taahhütnamesi.docx
7. Mali Verileri İnceleme İzni.docx

TESK, Yöneticileri en alt birimden itibaren yargı gözetiminde yapılan demokratik seçimlerle iş başına gelen bağımsız 13 mesleki Federasyon, 82 Birlik, 2985 Oda, 184 meslek kolu ülke düzeyinde ve yaklaşık iki milyon üyeye sahip en büyük sivil toplum kuruluşudur.

8. Yerli Malı Belgesi Şablonu.jpeg
9. Yerli Katkı Oranı Şablonu.jpeg
10. Mali Rapor.docx
11. Teknik Rapor.docx

TESK; Avrupa Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler ve Sanatkarlar Birliği (UEAPME-Brüksel - Belçika) Uluslararası Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler ve Sanatkarlar Birliği (IACME -Cenevre-İsviçre), üyesidir. Türkiye Araştırma ve İş Dünyası Kuruluşları Kamu - Özel Kesim Ortaklığı Brüksel'de Ofisi (TURBO-ppp) kurucularındandır.

CONFEDERATION OF TURKISH CRAFTSMEN AND TRADESMEN.KONFÖDERATION DES TÜRKISCHEN HANDWERKS UND KLEINGEWERBES.CONFEDERATION DES ARTISANS ET DES COMMERÇANTS DE TURQUIE

Tunus Caddesi No: 4 06680 Bakanlıklar/ANKARA info@tesk.org.tr www.tesk.org.tr tesk.evrak:@hs01.kep.tr
Tel: 0312 418 32 69 Faks: 0312 425 75 26 Bilgi için: ruveyda@tesk.org.tr

BELGENİN ASLI ELEKTRONİK İMZALIDIR

25 Ocak 2025 CUMARTESİ

Resmî Gazete

Sayı : 32793

TEBLİĞ

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'ndan:YERLİ MALİ TEBLİĞİ
(SGM-2024/10)

BİRİNCİ BÖLÜM

Başlangıç Hükümleri

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Tebliğin amacı, Yerli Mali Belgesi almak için başvurusu yapılan ürünün yerli mali olduğunun belirlenmesi ve belgelendirilmesine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

(2) Bu Tebliğ, idarelerin 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamındaki alımları ile Bakanlığın yerli malına ilişkin diğer düzenlemelerini kapsar.

Dayanak

MADDE 2- (1) Bu Tebliğ, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 63 üncü maddesinin birinci fıkrasının (e) bendine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 3- (1) Bu Tebliğde geçen;

- a) Bakanlık: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığını,
- b) Büyük ölçekli işletme: Yıllık çalışan sayısı ve yıllık net satış hasılatı veya mali bilançosu 24/5/2023 tarihli ve 7297 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler Yönetmeliğinde tanımlanan küçük ve orta büyüklükte işletmelerden büyük olan işletmeleri,
- c) Girdi: Üretim sürecinde kullanılan hammadde, yarı mamul ürünler, enerji, işgücü ve diğer üretim faktörlerini,
- ç) İdare: İhaleyi yapan kurum ve kuruluşu,
- d) İstekli: Mal alımları ile yapım işlerinin ihalesine teklif veren tedarikçi veya yapım müteahhidini,
- e) Kurumsal kaynak kullanım programı: Üreticinin finans, muhasebe, insan kaynakları, üretim, tedarik zinciri gibi süreçlerini yürütmek için gereken tüm araçları barındıran yazılımı,
- f) Mali rapor: Mali uzman tarafından hazırlanan rapor,
- g) Mali uzman: İşletme bünyesinde iş sözleşmesine bağlı olarak çalışmayan yeminli mali müşavir veya serbest muhasebeci mali müşaviri,
- ğ) Oda veya borsa: Ticaret ve sanayi odası, ticaret odası, sanayi odası, deniz ticaret odası, esnaf ve sanatkârlar odasını, ticaret borsalarını,
- h) Sanayi ürünü: Bir maddenin vasfı, şekil, hassa veya terkinin makine, cihaz, tezgah, alet veya diğer vasıta ve kuvvetlerin yardımı ile veya sadece el emeği ile kısmen veya tamamen değiştirilmesi veya bu maddeleri işlemek suretiyle devamlı ve seri halinde imal veya istihsal edilmesi sonucu elde edilen ürünü,
- ı) Teknik rapor: Teknik uzman tarafından hazırlanan rapor,
- i) Teknik uzman: TOBB veya TESK tarafından yetkilendirilen, üniversitelerin ilgili temel bilim, sağlık, mühendislik bölümlerinden, teknoloji fakültelerinden veya teknik eğitim fakültelerinden lisans düzeyinde alınmış mezuniyet belgesine ya da bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edildiğini gösterir belgeye sahip, teknik inceleme yapılacak konu hakkında uzman, ürünün Yerli Katkı Oranı hesabının teknik incelemesini yapan eksper,
- j) Teknolojik Ürün Belgesi: Ar-Ge ve yenilik projeleri kapsamında ortaya çıkan teknolojik ürünü gösteren belgeyi,
- k) TESK: Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonunu,
- l) TOBB: Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğini,
- m) TÜRMOB: Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliğini,
- n) Uygulama usul ve esasları: Bu Tebliğe uygun olarak gerçekleştirilecek başvuru, değerlendirme, belgelendirme, izleme ve ara kontrol işlemlerine ilişkin, TOBB ve TESK tarafından hazırlanan ve Bakanlığın uygun görüşü ile yayımlanan düzenlemeyi,
- o) Üretici: Yerli Mali Belgesine konu olan ürünü üreten gerçek veya tüzel kişiyi,
- ö) Üretim hesabı: Üretici tarafından ürünün üretiminde kullanılan malzemelerin listesi, üretim reçetesi, üretim akış diyagramı ve maliyet hesabı başta olmak üzere ayrıntıları içeren dokümanı,
- p) Üretim reçetesi: Üretimde hangi malzemelerin ne kadar kullanıldığı, bu malzemelerin kullanımı sonucunda hangi ürünün ne kadar üretildiğini tanımlayan dokümanı,
- r) Ürün: Tüketici veya kullanıcının ihtiyaçlarını karşılamak üzere üretilen fiziksel veya dijital bir malı,

s) Yazılım ürünü: Belli bir amaca hizmet etmek üzere bir programlama dili kullanılarak oluşturulmuş, farklı donanımsal katmanlarda çalışan, yerine getirdiği göreve bağlı olarak çeşitli girdileri alıp işleyen ve bir sonuç üreten komut dizelerini içeren ürünü,

ş) Yerli Katkı Oranı: Ürünün yerli girdi maliyet tutarının, nihai maliyet tutarına oranını,

t) Yerli Malı Belgesi: Ürünün yerli malı olduğunu gösteren belgeyi,

u) Yerli Malı Belgesi sınıfı: Yerli Malı Belgesinin Yerli Katkı Oranına göre belirlenen sınıfını,

ü) Zorunlu Yerli Girdi Listesi: Yerli Malı Belgesi başvurusu yapılacak ürünlerde kullanılması zorunlu yerli girdileri gösteren ve Bakanlık tarafından ilan edilen listeyi, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Yerli Malı Şartları

Sanayi ve yazılım ürünleri için yerli malı şartları

MADDE 4- (1) Sanayi ve yazılım ürünlerinin yerli malı olarak kabul edilebilmesi için aşağıdaki şartlar aranır: a) Ürünün, Sanayi Sicil Belgesine sahip sanayi işletmesi tarafından üretilmesi ve Sanayi Sicil Belgesindeki üretim konusu içeriğinde yer alması.

b) Ürünün, tamamen Türkiye’de üretilmesi, elde edilmesi veya üretim sürecinin önemli aşamalarının ve ekonomik yönden gerekli görülen en son esaslı işçilik ve eylemin Türkiye’de yapılmış olması.

c) Ürünün Yerli Katkı Oranının en az %51 olması.

ç) Yazılım ürünlerinin yerli malı olarak kabul edilebilmesi için ayrıca Bakanlıkça verilen Teknolojik Ürün Belgesine sahip olunması zorunludur.

(2) Sanayi ürünlerini oluşturan girdiler için Zorunlu Yerli Girdi Listesine göre yerlilik şartı aranır. Girdinin başvuru sahibi üretici tarafından üretilmesi durumunda Yerli Malı Belgesi aranmamakla birlikte en az %51 Yerli Katkı Oranına sahip olması, başka bir üreticiden temin edilmesi durumunda ise bu girdinin Yerli Malı Belgesinin olması zorunludur.

(3) Sanayi ürünlerinde birinci fıkranın (a), (b) ve (c) bentleri ile ikinci fıkra, yazılım ürünlerinde birinci fıkra da yer alan şartları sağlamayan ürünler için Yerli Malı Belgesi düzenlenmez.

Gıda, tarım ve hayvancılık ürünleri için yerli malı şartları

MADDE 5- (1) Türkiye’de üretilen veya toplanan bitkisel kaynaklı birincil ürünler ve bunlardan elde edilen ürünler ile Türkiye’de doğan, üretilen, yetiştirilen veya avlanan canlı hayvanlar ve su ürünleri dahil hayvansal kaynaklı birincil ürünler ve bunlardan elde edilen ürünlerin yerli malı olarak kabul edilebilmesi için aşağıdaki şartlar aranır:

a) Gıda ürünlerinin; Tarım ve Orman Bakanlığınca düzenlenen İşletme Kayıt Belgesi, İşletme Onay Belgesi veya Su Ürünleri Yetiştiricilik Belgesine sahip üreticiler tarafından üretilmesi.

b) Tarım ürünlerinin; Çiftçi Kayıt Sistemi Belgesi ve 16/3/2024 tarihli ve 32491 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Kapalı Ortamda Bitkisel Üretim Kayıt Sistemi Yönetmeliği kapsamında Tarım ve Orman Bakanlığınca belgelendirilen üreticiler tarafından üretilmesi.

c) Orman Genel Müdürlüğüne bağlı orman fidanlıklarında ve gerçek veya tüzel kişiler tarafından işletilen özel fidanlıklarda, üretimi ve satışı gerçekleştirilen tohumlukların, yetkili birim tarafından kaydının tutulması ve orman bitki pasaportuna sahip olması.

ç) Hayvansal ürünlerin, Tarım ve Orman Bakanlığı kayıt sistemlerine kayıtlı olan ve Türkiye’de doğan veya yetiştirilen canlı hayvanlar ve bu hayvanlardan elde edilen ürünler olması.

d) Ürünün tamamen Türkiye’de üretilmesi, yetiştirilmesi, elde edilmesi veya üretim sürecinin önemli aşamalarının ve ekonomik yönden gerekli görülen en son esaslı işçilik ve eylemin Türkiye’de yapılmış olması.

e) Toplayıcılık faaliyeti kapsamında bitkisel ve hayvansal kaynaklı ürünlerin Türkiye’de toplanması, avcılık faaliyeti kapsamında hayvansal ürünlerin Türkiye’de veya Türk kıta sahanlığında avlanması.

(2) Birinci fıkra da sayılan ürünlerden sanayi ürünü olarak değerlendirilenlerin, yerli malı kabul edilebilmesi için 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri ile ikinci fıkrasında sayılan şartlar da aranır.

Maden ve ürünleri için yerli malı şartları

MADDE 6- (1) Türkiye’de çıkarılan madenler ve madencilik ürünlerinin yerli malı olarak kabul edilebilmesi için aşağıdaki şartlar aranır:

a) Madencilik faaliyeti kapsamında Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca veya ilgili mevzuat hükümleri kapsamında yetkili kurumlarca ruhsatlandırılmış işletmeler tarafından Türkiye’de ve kıta sahanlığında çıkarılması veya üretilmesi.

b) Tamamen Türkiye’de çıkarılan veya üretilen maden ve madencilik ürünlerinin üretim sürecinin önemli aşamalarının ve ekonomik yönden gerekli görülen en son esaslı işçilik ve eylemin Türkiye’de yapılmış olması.

(2) Birinci fıkra da sayılan ürünlerden sanayi ürünü olarak değerlendirilenlerin, yerli malı kabul edilebilmesi için 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri ile ikinci fıkrasında sayılan şartlar da aranır.

Diğer hususlar

MADDE 7- (1) Serbest bölgede faaliyet gösteren işletmelerin ürettikleri ürünler; serbest bölgeler mevzuatı ile gümrük mevzuatı saklı kalmak kaydıyla, bu Tebliğde yer alan yerli malı şartlarının sağlanması halinde yerli malı kabul edilir.

(2) Üreticinin, tamamını yurt dışında ürettiği veya ürettirdiği ürünler yerli malı kabul edilmez.

(3) Yurt dışından parça olarak ithal edilen ve yurt içinde basit birleştirme ile oluşturulan ürünler yerli malı kabul edilmez.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Yerli Katkı Oranı Hesabı

Yerli Katkı Oranı hesabı

MADDE 8- (1) Sanayi ürünleri ile yazılım ürünlerinin Yerli Katkı Oranı, aşağıdaki formüle ve EK-1'de yer alan Yerli Katkı Oranı Hesap Cetveline uygun olarak hesaplanır. Yerli Katkı Oranı formülü ile hesaplanan sayısal değer, yüzde (%) olarak ifade edilir ve %100'ü aşamaz.

$$\text{Yerli Katkı Oranı} = \left(\frac{\text{Nihai Ürün Maliyet Tutarı (TL)} - \text{İthal Girdi Maliyet Tutarı (TL)}}{\text{Nihai Ürün Maliyet Tutarı (TL)}} \times 100 \right)$$

(2) 5 inci ve 6 ncı maddelerde sayılan ürünlerden sanayi ürünü olarak değerlendirilmeyenler için Yerli Malı Belgesinde Yerli Katkı Oranı %100 kabul edilir.

(3) Nihai ürünü teşkil eden yerli ve ithal girdi maliyetlerinin hesaplanmasında aşağıdaki giderler dikkate alınır. Ancak; satış, pazarlama, satış sonrası destek ve garanti giderleri, sigorta giderleri, faiz ve finansman giderleri ile genel giderlerin üretimle ilgili olmayan kısımları maliyet hesabına dahil edilmez.

- a) Kullanılan doğrudan ve dolaylı malzeme giderleri.
- b) Ürünle ilgili doğrudan ve dolaylı işçilik giderleri.
- c) Ürünle ilgili genel giderler.

(4) Birinci fıkra kapsamındaki Yerli Katkı Oranı hesaplamasına, ilgili nihai ürünün Teknolojik Ürün Belgesi olması durumunda 10 puan eklenir. Bakanlık bu puanı; yerlilik hesabı yapılacak ürünler için yurt içindeki mevcut teknoloji ve üretim yetkinliği, yeşil teknoloji ve sürdürülebilirlik ile bunların gelişimini dikkate alarak; ürün, teknoloji alanı ve sektör bazında en fazla 20 puana kadar artırabilir. Artırılmış puan uygulanacak ürün, sektör ve teknoloji alanlarına ilişkin liste Bakanlık tarafından ilan edilir.

(5) Yerli Katkı Oranı hesaplamasında işçilik, genel giderler ve ithal girdi oranına ilişkin ürün, teknoloji alanı ve sektör bazında üst limit Bakanlık tarafından belirlenebilir.

(6) Yerli Malı Belgesi sınıfı, Yerli Katkı Oranı dikkate alınarak aşağıdaki şekilde belirlenir:

Yerli Katkı Oranı (%)	Yerli Malı Belgesi Sınıfı
91-100	A
81-90	B
71-80	C
61-70	D
51-60	E

(7) Yurt içinden temin edilen girdilerin ithal olup olmadığı hakkında menşe kontrolü yapılır; girdi ithal ise ithal girdi hesaplamasına, girdi Yerli Malı Belgesine sahip ise belgede yer alan Yerli Katkı Oranına karşılık gelen tutar yerli girdi hesaplamasına dahil edilir. Girdi, sanayi sicil belgesine sahip bir işletme tarafından üretilmiş ve ilgili işletmenin sanayi sicil belgesinin üretim konusu bölümünde yer alıyorsa ve ilgili işletmenin Yerli Malı Belgesi yoksa ilgili oda veya borsa tarafından bu ürüne ilişkin Yerli Katkı Oranı hesaplanır. Bu orana karşılık gelen tutar yerli girdi hesaplamasına dahil edilir. Yerli girdi hesaplamasına dahil edilmeyen tutar ithal girdi hesaplamasına dahil edilir.

(8) Fatura tutarı, nihai ürün maliyet tutarının %0,5'ine kadar olan girdiler için belge talep edilmeksizin mali uzmanın onayı yeterlidir. Ancak bu girdi maliyetlerinin toplamı, nihai ürün maliyet tutarının %10'unu geçemez. Bu girdiler yurt içinden temin edilmişse Yerli Katkı Oranı hesabına %100 yerli girdi olarak dahil edilir, ithal ise ithal girdi hesaplamasına dahil edilir.

(9) Yerli ve ithal girdi hesaplamasına ilişkin ayrıntılar, uygulama usul ve esasları ile belirlenir.

(10) İthal girdi tutarının hesaplamasında, ithal girdinin fatura tutarı ve fatura tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satış kuru dikkate alınır. Faturanın 1 yıldan eski olması halinde, başvuru tarihinden 1 yıl önceki döviz satış kuru esas alınır.

(11) Yurt dışından temin edilen ürünler için alınan gümrük vergileri, yerli girdi hesaplamasına dahil edilmez.

(12) Sanayi ürününü oluşturan girdiler içerisinde yazılım olması durumunda, yazılımın yerliliğinin tespitine ilişkin Teknolojik Ürün Belgesi aranır. Teknolojik Ürün Belgesi olan yazılımlar yerli girdi hesaplamasına %100 Yerli Katkı Oranı ile dahil edilir. Teknolojik Ürün Belgesi olmayan yazılım ürünleri ise ithal kabul edilir ve fatura tutarı ithal girdi hesaplamasına dahil edilir.

(13) Yerli Katkı Oranı, ilgili oda veya borsa tarafından kontrol edilerek onaylanır.

(14) Sanayi ürünü ve yazılım ürününü oluşturan girdilerin Yerli Katkı Oranına ilişkin bilgi ve belgeler, TOBB tarafından kayıt altına alınır ve bu kayıtlar Bakanlığın erişimine açılır.

(15) Kurumsal kaynak planlama programlarını kullanan büyük ölçekli işletmelerin başvurularında, ürünün Yerli Katkı Oranı hesaplanırken bu madde hükümlerine uyulması ve başvuru dosyasının bu hükümlere göre mali uzman tarafından kontrol edilip onaylanması koşuluyla odalarca faturaların ibrazı talep edilmeyebilir. Ancak inceleme ve ara kontrol yapılırken üretici Yerli Mali Belgesi düzenlenmesine esas teşkil eden tüm bilgi ve belgeleri sunmak zorundadır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Başvuru ve Belgelendirme

Başvuru

MADDE 9- (1) Yerli Mali Belgesi almak isteyen üretici, üretim hesabındaki bilgilere uygun olarak EK-1'de yer alan Yerli Katkı Oranı Hesap Cetvelini düzenler. Üretim hesabı, üretici tarafından hazırlanır.

(2) Üretici, birinci fıkra uyarınca hazırladığı Yerli Katkı Oranı Hesap Cetveli ile üretim hesabı belgelerinin mali uzman tarafından kontrol edilmesini ve onaylanmasını sağlar. Mali uzman tarafından, ürünün üretiminde kullanılan ithal ve yerli girdilere ilişkin; maliyete esas teşkil eden defter kayıtları, faturalar, Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) bildirimleri, gümrük beyannameleri, yerli girdilerin üretildiği işletmelerin sanayi sicil belgeleri ve benzeri belgelerin usulüne uygun olarak mevcut olup olmadığı kontrol edilir, hesaplamaların doğruluğu ve resmi kayıtlara uygunluğu teyit edilir ve yapılan değerlendirme sonrasında düzenlenen Yerli Katkı Oranı Hesap Cetveli ve mali rapor imzalanır.

(3) Üretici tarafından, birinci ve ikinci fıkralara uygun olarak hazırlanan evrak, aksi yönde bir tespitin bulunması halinde her türlü idari, hukuki ve cezai sorumluluğu kabul ettiklerine dair üretici veya üreticiyi temsil ve ilzama yetkili kişi tarafından imzalı bir taahhütname ve diğer dokümanlar ile başvuru gerçekleştirilir.

(4) Başvurular Yerli Mali Belgesini düzenleyecek ilgili oda veya borsaya, TOBB veya TESK tarafından kurulan çevrimiçi sistem üzerinden elektronik ortamda gerçekleştirilir. İlgili sisteme e-Devlet kapısı üzerinden giriş yapılır.

(5) Üreticinin başvurusu üzerine, başvuru dosyasını inceleyecek teknik uzman, başvuru yapılan ilgili oda veya borsa tarafından seçime cevaz vermeyecek şekilde yazılım sistemi ile görevlendirilir. Görevlendirilen teknik uzman tarafından, üreticinin bulunduğu adreste başvuru dosyasının tamamı üzerinden yerinde inceleme yapılır. Teknik uzman tarafından, ürünün üretiminde kullanılan girdiler, üretim teknolojisi ve Yerli Mali Belgesi verilecek ürünün üretim süreci göz önünde bulundurularak, ürünün üretimi için gerekli olan tüm girdilerin Yerli Katkı Oranı hesabına doğru oranda dahil edilip edilmediği ve resmi kayıtlara uygunluğu kontrol ve teyit edilir, Yerli Katkı Oranı Hesap Cetveli ve teknik rapor imzalanır. İmzalanan Yerli Katkı Oranı Hesap Cetveli ve teknik rapor, ilgili oda veya borsaya teknik uzman tarafından elektronik ortamda gönderilir.

(6) İlgili oda veya borsa tarafından başvuru dokümanları, kontrol edilmek üzere TOBB veya TESK'e elektronik ortam üzerinden gönderilir. Kontrol sürecinde, Yerli Mali Belgesi talep edilen ürünün yerli mali koşullarını taşıdığına ilişkin bir tereddüt olması halinde TOBB veya TESK tarafından görevlendirilen farklı bir teknik uzman vasıtasıyla gerekli inceleme ve tespit yapılır.

(7) Bu Tebliğ şartlarını sağlayan ve TOBB veya TESK tarafından Yerli Mali Belgesi verilmesi uygun görülen ürünler, ilgili oda veya borsa tarafından belgelendirilir. Belgelendirilecek ürünlere ilişkin tereddüt olması halinde TOBB veya TESK tarafından Bakanlıktan görüş talep edilir.

(8) Yerli Katkı Oranı hesabında üretici tarafından ilgili oda veya borsaya sunulan ticari sır niteliğindeki bilgiler, kanunen yetkili mercilerden başkasına açıklanamaz, verilemez veya üreticiye zarar vermek, kendileri veya başkalarına menfaat sağlamak amacıyla kullanılamaz. Oda veya borsa ticari sırlarla ilgili bilgi ve belgelerin korunmasını sağlamak amacıyla her türlü tedbiri almakla yükümlüdür.

(9) Mali ve teknik raporun hazırlanmasına ilişkin düzenleme uygulama usul ve esasları ile belirlenir.

(10) TOBB ve TESK tarafından, yerli mali başvurusu ve belgelendirmesine ilişkin tüm süreçler elektronik ortamda yürütülür ve sistemdeki tüm bilgi ve belgeler Bakanlığın erişimine açılır.

(11) Başvuruların değerlendirme sürecinin tamamlanma süresi uygulama usul ve esasları ile belirlenir.

Belgelendirme

MADDE 10- (1) Yerli Mali Belgesi, üreticinin kayıtlı olduğu TOBB veya TESK'e bağlı oda veya borsa tarafından düzenlenir.

(2) Yerli Mali Belgesi düzenlenirken TOBB veya TESK tarafından aşağıdaki bilgileri içerecek şekilde hazırlanan standart form kullanılır:

a) Belgenin veriliş ve geçerlilik tarihi, numarası, varsa son bir yıl içerisinde aynı ürüne ilişkin verilmiş olan belgenin geçerlilik tarihi ve numarası.

b) Üreticinin ünvanı ve işyeri adresi, telefon numarası, e-posta adresi, KEP ve internet sitesinden oluşan iletişim bilgileri, üreticinin yurt içinde kendi adına ve markasıyla bir başkasına üretim yaptırmaması durumunda üretimi yapan üreticinin bilgilerinin yanı sıra kendisi adına üretim yaptıran üreticinin de ünvanı ve iletişim bilgileri.

- c) Üreticinin Merkezi Sicil Kayıt Sistemi Numarası, tüzel kişi olması durumunda Vergi Kimlik Numarası, gerçek kişi olması durumunda Türkiye Cumhuriyeti Kimlik Numarası.
- ç) Sanayi Sicil Numarası, Ticaret Sicil Numarası, Esnaf ve Sanatkar Sicil Numarası ve oda veya borsa Sicil Numarası.
- d) Kapasite raporu tarihi, numarası ve geçerlilik tarihi.
- e) Ürün adı, ürünün özelliğine göre cinsi, PRODTR kodları, GTİP Numaraları ve varsa; CPV veya OKAS kodu, marka adı, modeli, seri numarası, varsa ulusal/uluslararası standart adı ve numarası.
- f) 5 inci maddede atıfta bulunulan belgelere ilişkin tarih, sayı ve geçerlilik tarihi bilgileri.
- g) Yerli Katkı Oranı.
- ğ) Yerli Malı Belgesi sınıfı (A, B, C, D, E).
- h) Ürünün teknoloji düzeyi (düşük, orta-düşük, orta-yüksek, yüksek).
- ı) Müstahsil makbuzu veya faturanın seri numarası ya da örneği ve maden ruhsatının adı, tarihi, cinsi, grubu ve numarası.
- i) Varsa Teknolojik Ürün Belgesi bilgisi.
- j) Belge ekinde yer almak üzere, ürün görseli ve ürünün etiket, katalog ve teknik bilgileri.
- k) Belgeyi düzenleyen oda veya borsanın adı ve mührü, imzalayanın adı ve soyadı ve ünvanı.
- l) Belgelendirme kriterlerine ilişkin diğer bilgi ve belgeler.
- (3) Yerli Malı Belgesi standart formu, taahhütname ve diğer belgeler, uygulama usul ve esasları ile belirlenir.
- (4) Yerli Malı Belgesinin geçerlilik süresi düzenlenme tarihinden itibaren bir yıldır.
- (5) Yerli malı belgelerine ilişkin bilgiler, TOBB ve TESK tarafından ayrı ayrı hazırlanan ve internet aracılığıyla erişim sağlanabilen yerli malı veri tabanında tutulur. Hazırlanan yerli malı veri tabanı, TOBB ve TESK tarafından Bakanlığın ve protokolle izin verilen diğer kamu kurum ve kuruluşları ile özel sektörün erişimine sunulur. Bakanlık, erişime açılacak bilgileri belirlemeye ve sınırlandırmaya yetkilidir.
- (6) Yerli Malı Belgesine sahip üreticilere ilişkin güncel bilgiler, sorgulama yapılabilecek şekilde TOBB ve TESK tarafından Bakanlığın uygun görüşü alınarak; ürün görseli, ürünün katalog ve teknik bilgilerini ihtiva etmek üzere kamuya açık şekilde hazırlanır ve sunulur.

Belgelendirmeye ilişkin diğer hususlar

MADDE 11- (1) 4 üncü, 5 inci, 6 ncı ve 7 nci maddelerde belirtilen koşulların sağlanıp sağlanmadığının tespitinde kullanılan belgeler ile mali uzman ve teknik uzman tarafından yapılacak incelemelerde kontrol edilecek belgeler, uygulama usul ve esasları ile belirlenir.

(2) Üretici dışındaki istekliler tarafından teklif edilen ürünler için kullanılmak üzere; üretici Yerli Malı Belgesini orijinaline uygun olarak çoğaltarak ürün ile birlikte piyasaya sunabilir. Ancak üretici tarafından çoğaltılarak ürünle birlikte piyasaya sunulan belgenin geçerliliğinin, ürünün Yerli Malı Belgesinin tanzim edildiği ilgili oda veya borsa tarafından tasdik edilmesi gerekir.

(3) Üreticinin yurt içinde kendi adına ve markasıyla başka bir üreticiye üretim yaptırması durumunda, ürünü üreten adına ürün için sözleşme ve üretilecek ürün adedi ile sınırlı olmak üzere Yerli Malı Belgesi düzenlenir.

(4) Bu Tebliğ şartlarını sağlayan her ürün için ayrı Yerli Malı Belgesi düzenlenmesi esastır. Ancak, teknik uzman tarafından yapılan inceleme ile teknik özellikleri, üretim süreçleri ve üretim reçetesindeki girdileri benzer, birbirleri ile fonksiyonel özellikleri aynı olan ürünler için tek Yerli Malı Belgesi düzenlenebilir.

(5) Yerli Malı Belgesi düzenlenen üreticinin, 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununa göre tür değiştirmesi ve şirketin birleşme veya bölünmesi durumunda; ilgili üretici tarafından bir ay içerisinde yeni duruma göre Yerli Malı Belgesinin değiştirilmesi için müracaatta bulunulması gerekir.

(6) Kamu kurum ve kuruluşları ile mahalli idareler tarafından kurulan kurum ve kuruluşların Yerli Malı Belgesi müracaatları oda veya borsa kaydı şartı aranmaksızın, üretim yaptığı ildeki oda veya borsaya gerçekleştirilir. Bu kurum ve kuruluşlardan istenecek belgelerle ilgili hususlar, uygulama usul ve esasları ile belirlenir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Ara Kontrol, İnceleme ve Sorumluluk

Ara kontrol

MADDE 12- (1) Yerli Malı Belgesinin düzenlenmesinden sonra; Bakanlık, TOBB veya TESK, belgelendirme işleminin doğru yapılıp yapılmadığı, belge kapsamında Yerli Malı Belgesi kullanılarak kamu alım ihalesinde alımı yapılan ürünün yerlilik kriterlerini sağlayıp sağlamadığı veya belgelendirme esnasındaki kriterlerin korunup korunmadığına yönelik ara kontroller yapılmasına karar vermeye yetkilidir.

(2) Ürün, sektör, teknoloji düzeyleri dikkate alınarak Bakanlık tarafından yıllık ara kontrol planlaması yapılır. Ara kontrolü yapılacak Yerli Malı Belgesi sayısı bir önceki yıl düzenlenen yerli malı belge sayısının %5'ini geçmemek üzere planlanır.

(3) Üreticinin merkezi ve şubelerinin aynı ürüne ilişkin Yerli Malı Belgesi başvurusu var ise başvurulardan herhangi birinin reddedilmesi durumunda ilgili diğer belgelendirmelere ilişkin ara kontrol yapılması zorunludur.

(4) Ara kontroller için teknik uzman görevlendirmesi TOBB veya TESK tarafından yapılır.

(5) Ara kontroller, belge düzenlemesinde görev alan teknik uzmandan farklı bir teknik uzman tarafından üretim yerinde gerçekleştirilir.

(6) Teknik uzman tarafından yapılan ara kontrollerde, yerli malına ilişkin kriterlerin karşılanmadığının tespit edilmesi durumunda belgeyi veren oda veya borsa tarafından ilgili ürüne yönelik Yerli Malı Belgesi iptal edilir.

(7) Yapılan ara kontrolde Yerli Malı Belgesinin iptalinin üreticiden kaynaklanan bir sebebe dayanması halinde, üretici tarafından belge iptal tarihinden itibaren bir yıl süre ile aynı ürüne ilişkin yeni bir Yerli Malı Belgesi başvurusunda bulunulamaz.

(8) Yapılan ara kontrolde Yerli Malı Belgesinin iptalinin mali uzmandan kaynaklanan bir sebebe dayanması halinde, ilk tespitte belge iptal tarihinden itibaren bir yıl, sonraki tespitlerde ise belge iptal tarihinden itibaren üç yıl süre ile mali uzman bu Tebliğ kapsamında herhangi bir görev alamaz.

(9) Yapılan ara kontrollerde Yerli Malı Belgesinin iptalinin ilgili oda veya borsadan kaynaklanan bir sebebe dayanması halinde, ilk tespitte ilgili oda veya borsa TOBB veya TESK tarafından uyarılır. İkinci kez tespit gerçekleşmesi halinde ilgili oda veya borsa tarafından altı ay süre ile Yerli Malı Belgesi düzenlenemez. Bu durumda ilgili oda veya borsaya kayıtlı üreticiler, TOBB veya TESK tarafından belirlenen oda veya borsaya Yerli Malı Belgesi başvurusunda bulunur.

(10) Yapılan ara kontrollerde, bu Tebliğ hükümlerine veya Uygulama Usul ve Esaslarına aykırı bir durumun tespit edilmesi halinde, bu tespitler TOBB ve TESK tarafından ilgili kurum ve kuruluşlara bildirilerek ilgili mevzuat hükümlerine göre işlem yapılır. TOBB ve TESK tarafından ara kontrol sonucu oluşturulan rapor elektronik ortamda Bakanlığa iletilir.

(11) İptal edilen yerli malı belgelerinin en fazla 10 iş günü içerisinde TOBB ve TESK tarafından hazırlanan ve internet aracılığıyla erişim sağlanabilen yerli malı veri tabanına işlenmesi zorunludur.

(12) Gerçekleştirilen ara kontrollere ilişkin ücret, ilgili oda veya borsa tarafından karşılanır.

(13) Bakanlık tarafından planlanan ara kontrolün yapılması zorunludur.

İnceleme

MADDE 13- (1) Bakanlık, Yerli Malı Belgesi ile bu belgenin düzenlenmesine esas teşkil eden ilgili dokümanlar üzerinde resen veya şikayet üzerine inceleme yapar veya yaptırır. Bu inceleme gerekli görülmesi halinde üretim yerinde yapılabilir.

(2) İlgili kurum ve kuruluşlar, Bakanlık veya yetkilendirdiği kuruluş tarafından talep edilen her türlü belge, defter, kayıt ve bilgilerin örneklerini veya gerektiğinde aslını istenilen sürede eksiksiz olarak ibraz etmek ve bunların incelenmesine yardımcı olmakla yükümlüdür.

(3) Bakanlık, özel uzmanlık veya teknik bilgi gerektiren hususlar hakkında, TOBB, TESK, ilgili oda veya borsa, kamu kurum ve kuruluşları ile ilgili uzmanlardan konunun incelenmesini talep edebilir. Bu kapsamda yapılan incelemeler, Bakanlığın talebini müteakip 30 iş günü içerisinde tamamlanır ve sonuç Bakanlığa iletilir.

(4) Bakanlık veya yetkilendirdiği kuruluş tarafından yapılan incelemelerde, bu Tebliğ hükümlerine veya uygulama usul ve esaslarına aykırı bir durumun tespit edilmesi halinde, bu tespitler Bakanlık tarafından ilgili kurum ve kuruluşlara bildirilerek ilgili mevzuat hükümlerine göre işlem yapılır.

(5) Bakanlık veya yetkilendirdiği kuruluşun incelemesi sonucunda, Yerli Malı Belgesinin düzenlenmesine esas teşkil eden bilgi ve belgelerin yanlış, yanıltıcı ya da gerçeğe aykırı olduğunun tespiti halinde, belgeyi veren oda veya borsa tarafından Yerli Malı Belgesi iptal edilir.

(6) Yapılan incelemede Yerli Malı Belgesinin iptalinin üreticiden kaynaklanan bir sebebe dayanması halinde, üretici tarafından belge iptal tarihinden itibaren bir yıl süre ile aynı ürüne ilişkin yeni bir Yerli Malı Belgesi başvurusunda bulunulamaz.

(7) Yapılan incelemelerde Yerli Malı Belgesinin iptalinin mali uzmandan kaynaklanan bir sebebe dayanması halinde, ilk tespitte belge iptal tarihinden itibaren bir yıl, sonraki tespitlerde ise belge iptal tarihinden itibaren üç yıl süre ile mali uzman bu Tebliğ kapsamında herhangi bir görev alamaz.

(8) Yapılan incelemelerde Yerli Malı Belgesinin iptalinin ilgili oda veya borsadan kaynaklanan bir sebebe dayanması halinde, ilk tespitte ilgili oda veya borsa TOBB veya TESK tarafından uyarılır. İki yıl içerisinde ikinci tespit gerçekleşmesi halinde ilgili oda veya borsa tarafından altı ay süre ile Yerli Malı Belgesi düzenlenemez. Bu durumda ilgili oda veya borsaya kayıtlı üreticiler, TOBB veya TESK tarafından belirlenen oda veya borsaya Yerli Malı Belgesi başvurusunda bulunur.

(9) Bu maddede yer verilen yaptırımların yanı sıra Bakanlık veya yetkilendirdiği kuruluşun incelemesi sonucunda, Yerli Malı Belgesine ve belgelendirme sürecine ilişkin iş veya işlemlerin uygunsuz ve hukuka aykırı olduğunun tespiti halinde, Bakanlık tarafından; ilgili oda veya borsa hakkında Ticaret Bakanlığı tarafından denetim yapılması, mali uzman hakkında TÜRMOB'un soruşturma yürütmesi, teknik uzman hakkında ise TOBB veya TESK'ten teknik uzmanın yetkisinin iptali talep edilebilir.

(10) İncelemenin Bakanlık tarafından yetkilendirilmiş bir kuruluş veya ilgili uzmanlar tarafından yapılması durumunda, incelemelere ilişkin ücret, ilgili oda veya borsa tarafından karşılanır.

Sorumluluk

- MADDE 14-** (1) Yerli Malı Belgesinin sahibi, belgeyi düzenleyen oda veya borsa, belgeyi idareye sunan istekliler, teknik uzman ve mali uzman belgedeki bilgilerin doğruluğundan sorumludur.
- (2) Bilgi ve belgelerin, bir meslek odasına kayıtlı kişi veya kuruluşlar tarafından yanlış beyan edildiğinin tespiti durumunda ilgililer hakkında bağlı bulunduğu meslek odası tarafından işlem tesis edilir.
- (3) Ticari sırları izinsiz paylaşan ve yanlış beyanda bulunan Yerli Malı Belgesinin sahibi ile bu belgeyi düzenleyen ilgili oda veya borsa ve belgeyi idareye sunan istekliler ile teknik uzman, mali uzman ve kuruluşlar hakkında 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun ilgili maddeleri kapsamında, TOBB veya TESK tarafından ilgili makamlara başvuruda bulunulur.

ALTINCI BÖLÜM

Teknik Uzman İşlemleri

Teknik uzman işlemleri

- MADDE 15-** (1) TOBB ve TESK tarafından teknik uzman adayları için eğitim duyurusu eş zamanlı yapılarak başvurular alınır.
- (2) Teknik uzman olmak üzere başvuruda bulunan adayların ilk defa yetkilendirilmesi için eğitim almaları zorunludur. Bu eğitim, teknik hususlar yönünden TOBB ve TESK, mali hususlar yönünden ise TÜRMOB tarafından verilir.
- (3) İkinci fıkrada yer alan eğitimi tamamlayan teknik uzman adayları, Bakanlıkça veya yetkilendirdiği kuruluş tarafından sınava tabi tutulur. Teknik uzman adayları; eğitim durumu, tecrübesi ve uzmanlığına göre birden fazla bölümde sınava girebilir.
- (4) Sınavın uygulanmasına ilişkin hususlar Bakanlıkça ilan edilir.
- (5) Sınavı başarıyla tamamlayanlar; eğitim durumları, tecrübeleri ve uzmanlıkları dikkate alınarak ekonomik faaliyetlerin istatistiki sınıflamasına (NACE) uygun bölüm düzeyinde Bakanlıkça ilan edilir.
- (6) Bakanlık tarafından ilan edilen teknik uzmanlar, TOBB veya TESK'e başvurarak yetkilendirilir. Yetkilendirilmeyen teknik uzman, bu Tebliğ kapsamında herhangi bir görev alamaz.
- (7) Teknik uzmanın görev süresi üç yıldır. Teknik uzmanlık yetkisini sürdürmek isteyen teknik uzmanın, görev süresi içerisinde veya görev süresi bitiminden itibaren 6 ay içinde, ikinci fıkrada belirtilen eğitim şartı aranmaksızın doğrudan sınava girmesi ve başarılı olması gerekir. Sınavda başarılı olan teknik uzman sınavda başarılı olduğu tarihten itibaren 3 yıl süre ile yeniden teknik uzman olarak yetkilendirilir.
- (8) 9 uncu maddenin beşinci fıkrası gereğince, Yerli Malı Belgesi başvurusunda ilgili oda veya borsa tarafından başvuruyu incelemek üzere yapılan görevlendirmelerde, aynı istatistiki sınıflamada yetkisi olan teknik uzmanlar arasından görevlendirmeler yazılım sistemi aracılığıyla gerçekleştirilir.
- (9) Teknik uzman; kendisinin ve eşinin, üçüncü dereceye kadar kan ve ikinci dereceye kadar kayın hısmının, evlatlıklarının, kendisini evlat edinen kişilerin Yerli Malı Belgesi başvurusunu inceleyemez. Ayrıca yönetiminde veya bünyesinde bulunduğu tüzel kişilerin de Yerli Malı Belgesi başvurusunu inceleyemez.
- (10) Teknik uzmanların görevini doğru bir şekilde yapmadığının şikayet ya da resen tespiti üzerine, yetkilendirmeyi yapan TOBB veya TESK tarafından kusurun derecesine göre uyarı, yetkinin belirli süre ile askıya alınması ve yetki iptali işlemlerinden biri gerçekleştirilir. Yetkisi iptal edilen teknik uzman, yeniden teknik uzmanlık başvurusunda bulunamaz. Bu kapsamda yapılan işlemle ilgili TOBB veya TESK tarafından Bakanlığa bilgi verilir.
- (11) TOBB ve TESK tarafından teknik uzmanın performansı yıllık olarak izlenir ve her biri için yıllık performans raporu hazırlanarak Bakanlığa iletilir.
- (12) Teknik uzmanların niteliklerine, belirlenmesine, eğitimine, yetkilendirilmesine, yetki iptaline, performansının ölçülmesine ve izlenmesine, görev süresi, görev ve yükümlülükleri ile faaliyetlerine ilişkin hususlar, uygulama usul ve esasları ile belirlenir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Diğer düzenlemeler

- MADDE 16-** (1) Bakanlık merkez birimleri ile bağlı ve ilgili kuruluşlarının uygulamalarında ve program değerlendirme süreçlerinde Yerli Malı Belgesindeki Yerli Katkı Oranı dikkate alınabilir.

Yürürlükten kaldırılan tebliğ

- MADDE 17-** (1) 13/9/2014 tarihli ve 29118 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yerli Malı Tebliği (SGM 2014/35) yürürlükten kaldırılmıştır.
- (2) Mevzuatta, birinci fıkra ile yürürlükten kaldırılan Yerli Malı Tebliği (SGM 2014/35)'ne yapılan atıflar, bu Tebliğe yapılmış sayılır.

Geçiş hükümleri

- GEÇİCİ MADDE 1-** (1) Bu Tebliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce TOBB veya TESK'e bağlı oda veya borsa tarafından düzenlenmiş yerli malı belgeleri, belge üzerinde yazılı geçerlilik süresinin sonuna kadar geçerlidir.
- (2) Bu Tebliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce eksper olarak görevlendirilen kişilerin yetkisi, bu Tebliğin yürürlüğe girdiği tarihte sona erer.

(3) Yerli Malı Belgesi verilmesi hususunda bu Tebliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce TOBB tarafından yetkilendirilmiş eksperler, bu Tebliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 3 yıl içinde sınava tabi tutulmadan sadece eğitime tabi tutulur. Bu sürenin sonunda bunlar hakkında 15 inci maddenin yedinci fıkrasında yer alan teknik uzmanlara ilişkin hükümler uygulanır.

(4) Uygulama usul ve esasları, bu Tebliğin yayımı tarihinden itibaren altı ay içinde Bakanlığın uygun görüşü alınarak hazırlanır.

Yürürlük

MADDE 18- (1) Bu Tebliğ 1/1/2026 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 19- (1) Bu Tebliğ hükümlerini Sanayi ve Teknoloji Bakanı yürütür.

Eki için tıklayınız.

TEBLİĞ

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığından:**YERLİ MALİ TEBLİĞİ (SGM-2024/10)'NDE DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR TEBLİĞ
(SGM-2025/4)**

MADDE 1- 25/1/2025 tarihli ve 32793 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yerli Mali Tebliği (SGM-2024/10)'nin 3 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

"v) Yerli Katkı Oranı Raporu: Yerli Katkı Oranı %51'den az olan ürün ve girdiler için üreticinin talebi doğrultusunda ilgili oda veya borsa tarafından hazırlanan raporu,"

MADDE 2- Aynı Tebliğin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan "ve yazılım" ibaresi ile aynı fıkranın (ç) bendi yürürlükten kaldırılmış ve aynı maddenin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"(3) Yazılım ürünlerinin yerli malı olarak kabul edilebilmesi için Bakanlık tarafından verilen Teknolojik Ürün Belgesine sahip olunması zorunludur. Teknolojik Ürün Belgesi olan yazılımlar için düzenlenen Yerli Mali Belgesinde, Yerli Katkı Oranı %100 kabul edilir."

MADDE 3- Aynı Tebliğin 8 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "ürünleri ile yazılım" ibaresi yürürlükten kaldırılmış, aynı maddenin üçüncü fıkrasının (c) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, aynı maddenin yedinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, aynı maddeye sekizinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiş ve diğer fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir, aynı maddenin mevcut on birinci fıkrasında yer alan "yerli girdi hesaplamasına" ibaresi "hesaplamaya" şeklinde değiştirilmiş ve aynı maddenin mevcut on dördüncü fıkrasında yer alan "ürünü ve yazılım" ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

"c) Ürünle ilgili genel giderler (Makine ve teçhizata ilişkin bakım, onarım giderleri, kira giderleri, amortisman giderleri, enerji/ulaştırma/su giderleri, doğrudan gider olarak kaydedilen araştırma-geliştirme ve tasarım giderleri, amortisman yoluyla itfa edilen araştırma-geliştirme ve tasarım giderleri ve benzeri)."

"(7) Yurt içinden temin edilen girdilerin ithal olup olmadığı hakkında menşe kontrolü yapılır; girdi ithal ise ithal girdi hesaplamasına, girdi Yerli Mali Belgesine sahip ise belgede yer alan Yerli Katkı Oranına karşılık gelen tutar yerli girdi hesaplamasına dahil edilir. Girdi, sanayi sicil belgesine sahip bir işletme tarafından üretilmiş ve ilgili işletmenin sanayi sicil belgesinin üretim konusu bölümünde yer alıyorsa ve ilgili işletmenin Yerli Mali Belgesi yoksa ilgili oda veya borsa tarafından bu ürüne ilişkin Yerli Katkı Oranı Raporu düzenlenir. Raporla yer alan orana karşılık gelen tutar yerli girdi hesaplamasına dahil edilir. Yerli girdi hesaplamasına dahil edilmeyen tutar ithal girdi hesaplamasına dahil edilir."

"(9) Fatura tutarı; nihai ürün maliyet tutarının %0,5'inin üzerinde olan ve Yerli Katkı Oranı hesaplanmamış girdiler, üretim kodunda ilgili girdinin yer aldığı sanayi sicil belgesine sahip bir işletme tarafından üretilmesi koşuluyla Yerli Katkı Oranı hesabına Bakanlığın belirlediği oranda yerli girdi olarak dahil edilir.

(10) Bakanlık tarafından Ülkemizde üretimi olmayan veya kısıtlı olan, yurt dışından temin edilen girdileri içeren liste yayımlanır. Bu listede yer alan girdiler, Yerli Katkı Oranı hesaplamasına Bakanlık tarafından ilan edilen katsayılarla (0-1 aralığında) ithal girdi olarak dahil edilir.

(11) Aşağıdaki girdiler Yerli Katkı Oranı hesaplamasına %100 yerli girdi olarak dahil edilir:

a) Elektrik, su ve doğalgaz girdileri.

b) Fikri ve sınai mülkiyet haklarının ilk tescilinin Ülkemizde yerleşik bir firma adına Türk Patent ve Marka Kurumu nezdinde yapılmış olması koşuluyla ürünün doğrudan üretimi ile ilgili olarak temin edilen patent, faydalı model, endüstriyel tasarım ve markaya ait giderler (Tescile ilişkin kayıtların, Türk Patent ve Marka Kurumu tarafından doğrulanabilir belgelerle ibrazı esastır).

c) 10/9/2014 tarihli ve 29115 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği çerçevesinde lisans sahibi bir işletme tarafından yurt içinde gerçekleştirilen geri dönüşüm faaliyeti sonucu elde edilen girdi niteliğindeki ürünler."

MADDE 4- Aynı Tebliğin geçici 1 inci maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"(3) Yerli Mali Belgesi verilmesi hususunda; bu Tebliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce TOBB tarafından yetkilendirilmiş eksperler, sınava tabi tutulmadan 5/11/2025 tarihinden itibaren verilecek eğitimi başarıyla tamamlamaları hâlinde eğitim durumları, tecrübeleri ve uzmanlıkları dikkate alınarak ekonomik faaliyetlerin istatistiki sınıflamasına (NACE) uygun bölüm düzeyinde TOBB tarafından üç yıl süreyle teknik uzman olarak görevlendirilebilir. Bu kapsamda verilecek eğitim, bu Tebliğin yürürlük tarihine kadar TOBB tarafından düzenlenir. Üç yıllık sürenin sonunda, bu kişiler hakkında 15 inci maddenin yedinci fıkrasında yer alan teknik uzmanlara ilişkin hükümler uygulanır.

(4) Uygulama usul ve esasları, 5/11/2025 tarihine kadar Bakanlığın uygun görüşü alınarak hazırlanır."

MADDE 5- Aynı Tebliğe aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.
"1/1/2026 tarihi öncesinde yapılan ihaleler

GEÇİCİ MADDE 2- (1) 1/1/2026 tarihi öncesinde yapılan kamu ihaleleri kapsamında gerçekleştirilecek Yerli Katkı Oranı hesaplamalarında 17 nci madde ile yürürlükten kaldırılan Tebliğ hükümlerinin uygulanması idarenin takdirindedir."

MADDE 6- Aynı Tebliğin 18 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.
"MADDE 18- (1) Bu Tebliğin;

a) 1 inci, 2 nci, 3 üncü maddeleri, geçici 1 inci maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkraları, 18 inci ve 19 uncu maddeleri 5/11/2025 tarihinde,
b) Diğer hükümleri 1/1/2026 tarihinde,
yürürlüğe girer."

MADDE 7- Bu Tebliğin;

a) 4 üncü ve 6 ncı maddeleri 5/11/2025 tarihinde,

b) Diğer hükümleri 1/1/2026 tarihinde,
yürürlüğe girer.

MADDE 8- Bu Tebliğ hükümlerini Sanayi ve Teknoloji Bakanı yürütür.

TÜRKİYE ESNAF VE SANATKARLARI KONFEDERASYONU
YERLİ MALİ BELGESİNİN DÜZENLENMESİNE İLİŞKİN UYGULAMA USUL VE ESASLARI

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Uygulama Usul ve Esaslarının amacı; 25/01/2025 tarih ve 32793 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan SGM-2024/10 sayılı Yerli Mali Tebliğine uygun olarak yapılacak belgelendirme işlemlerine ilişkin esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Uygulama Usul ve Esasları, 25/01/2025 tarih ve 32793 sayılı Resmî Gazete ’de yayımlanan SGM-2024/10 sayılı Yerli Mali Tebliğine uygun olarak 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanununa tabi esnaf ve sanatkarlar odaları tarafından düzenlenecek olan Yerli Mali Belgelerini ve Yerli Katkı Oranı Raporlarını kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Uygulama Usul ve Esasları, 25/01/2025 tarih ve 32793 sayılı Resmî Gazete ’de yayımlanan SGM-2024/10 sayılı Yerli Mali Tebliğinin 3’ncü maddesinin n bendi,

(2) 5362 sayılı “ESNAF VE SANATKÂRLAR MESLEK KURULUŞLARI KANUNU” nun 13 ve 61’inci maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Esaslarda geçen;

- a) **Bakanlık:** Sanayi ve Teknoloji Bakanlığını,
- b) **Girdi:** Üretim sürecinde kullanılan hammaddeler, yarı mamul ürünler, enerji, işgücü ve diğer üretim faktörlerini,
- c) **İdare:** İhaleyi yapan kurum ve kuruluşu,
- ç) **İstekli:** Mal alımları ile yapım işlerinin ihalesine teklif veren tedarikçi veya yapım müteahhidini,
- d) **Mali ve teknik raporlar:** Mali uzman tarafından onaylanan mali, teknik uzman tarafından onaylanan teknik raporu,
- e) **Mali uzman:** İşletme bünyesinde iş sözleşmesine bağlı (bordrolu) olarak çalışmayan ve ilgili müşavir odası çalışanlar listesine kayıtlı olan yeminli mali müşavir veya serbest muhasebeci mali müşaviri,
- f) **Oda:** 5362 sayılı Kanuna tabi esnaf ve/veya sanatkarlar odasını,
- g) **Sanayi ürünü:** Bir maddenin vasıf, şekil, hassa veya terkinin makine, cihaz, tezgâh, alet veya diğer vasıta ve kuvvetlerin yardımı ile veya sadece el emeği ile kısmen veya tamamen değiştirilmesi veya bu maddeleri işlemek suretiyle devamlı ve seri halinde imal veya istihsal edilmesi sonucu elde edilen ürünü,
- ğ) **Teknik uzman:** Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ve/veya Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu tarafından yetkilendirilen, üniversitelerin ilgili temel bilim, sağlık, mühendislik bölümlerinden, teknoloji fakültelerinden veya teknik eğitim fakültelerinden lisans düzeyinde alınmış mezuniyet belgesine ya da bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edildiğini gösterir belgeye sahip, teknik inceleme yapılacak konu hakkında uzman, ürünün Yerli Katkı Oranı hesabının teknik incelemesini yapan eksper,
- h) **Teknolojik Ürün Belgesi (TÜR):** Ar-Ge ve yenilik projeleri kapsamında ortaya çıkan teknolojik ürünü gösteren belgeyi,
- ı) **TESK:** Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu,
- i) **TÜRMOB:** Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliğini,

- j) **Üretici:** Yerli Malı Belgesine konu olan ürünü üreten gerçek veya tüzel kişiyi,
- k) **Üretim hesabı:** Üretici tarafından ürünün üretiminde kullanılan malzemelerin listesi, üretim reçetesi, üretim akış diyagramı ve maliyet hesabı başta olmak üzere ayrıntıları içeren dokümanı,
- l) **Üretim reçetesi:** Üretimde hangi malzemelerin ne kadar kullanıldığı, bu malzemelerin kullanımı sonucunda hangi ürünün ne kadar üretildiğini tanımlayan dokümanı,
- m) **Ürün:** Tüketici veya kullanıcının ihtiyaçlarını karşılamak üzere üretilen fiziksel veya dijital bir malı,
- n) **Yazılım ürünü:** Belli bir amaca hizmet etmek üzere bir programlama dili kullanılarak oluşturulmuş, farklı donanımsal katmanlarda çalışan, yerine getirdiği göreve bağlı olarak çeşitli girdileri alıp işleyen ve bir sonuç üreten komut dizelerini içeren ürünü,
- o) **Yerli Katkı Oranı:** Ürünün yerli girdi maliyet tutarının, nihai maliyet tutarına oranını,
- ö) **Yerli Katkı Oranı Raporu:** Yerli Katkı Oranı %51'den az olan ürün ve girdiler için üreticinin talebi doğrultusunda ilgili oda veya borsa tarafından hazırlanan raporu,
- p) **Yerli Malı Belgesi:** Ürünün yerli malı olduğunu gösteren belgeyi,
- r) **Zorunlu Yerli Girdi Listesi:** Yerli Malı Belgesi başvurusu yapılacak ürünlerde kullanılması zorunlu yerli girdileri gösteren ve Bakanlık tarafından ilan edilen listeyi,
- s) **TESK Online İşlemler Sistemi:** Kapasite Raporu ve Yerli Malı Belgelerinin başvurularının yapıldığı ve sonuçlandırıldığı TESC Online İşlemler Sistemi (<https://tesk.org.tr/online2/>)'ni,
- ş) **Yerli Malı Tebliği:** 25/01/2025 tarih ve 32793 sayılı Resmî Gazete 'de yayımlanan SGM-2024/10 sayılı Yerli Malı Tebliği'ni, ifade eder.

TESK'in görevleri

MADDE 5- (1) Yerli malı belgesi başvuru ve belgelendirmesine ilişkin tüm süreçleri TESC Online İşlemler Sistemi üzerinden yürütür ve sistemdeki tüm bilgi ve belgeleri Bakanlığın erişimine açar.

(2) Yerli Malı Belgesi ve Yerli Katkı Oranı Raporu düzenlenirken kullanılacak olan standart form şablonunu oluşturur.

(3) Üreticinin kayıtlı olduğu Oda tarafından düzenlenen yerli malı belgesinin Tebliğ ile Uygulama Usul ve Esasları çerçevesinde TESC Online İşlemler Sistemi'nde kontrolünü yapar.

(4) Yerli Malı Belgesi başvurusu sırasında sunulan belgelerin TESC Online İşlemler Sistemi'nde muhafazasından sorumludur.

(5) Yerli Malı Belgesi kontrol sürecinde, Yerli Malı Belgesi talep edilen ürünün yerli malı koşullarını taşıdığına ilişkin bir tereddüt olması halinde, sistem üzerinden farklı bir teknik uzman görevlendirerek gerekli inceleme ve tespit talebinde bulunur.

(6) Yerli Malı Belgesi veri tabanını Bakanlığın yetkilendirmesine bağlı olarak, protokolle izin verilen diğer kamu kurum ve kuruluşlarının kullanımına açılabilir şekilde hazır bulundurulur.

(7) Tebliğ ve Uygulama Usul ve Esaslarına aykırılık tespiti halinde, bahsi geçen belgeleri re'sen iptal ederek Bakanlığa bildirir.

(8) Teknik Uzman adayları ve teknik uzmanlar için eğitim düzenler. Sınav sonucunda başarılı olan ve Bakanlık tarafından listeye alınan adayları teknik uzman olarak yetkilendirir.

(9) Yerli Malı Tebliği çerçevesinde eksper ve teknik uzmanda olması gereken özellikleri kaybeden uzmanların yetkilerini iptal eder ve Bakanlığa bildirir.

(10) Teknik uzmanın performansını yıllık olarak izler ve her biri için yıllık performans raporu hazırlayarak Bakanlığa iletir.

(11) Teknik uzmanların TESK Online İşlemler Sistemi'nde görevlerini tanımlar.

(12) TESK Online İşlemler Sistemi aracılığıyla ulaşan başvuruyu azami 10 iş günü içerisinde inceleyerek olumlu/olumsuz sonuçlandırır.

Odaların görevleri

MADDE 6- (1) TESK Online İşlemler Sisteminde düzenlenen yerli malı belgelerine ait başvurularda varsa ıslak imzalı belgelerin 10 yıl süreyle muhafazasından ve süre sona erdikten sonra bu belgelerin güvenli bir şekilde imhasından sorumludur.

(2) Teknik uzman adaylarının başvurularının zamanında TESK'e iletilmesinden sorumludur.

(3) Belge için başvuran esnaf ve sanatkara, teknik incelemeyi yapmak üzere ilgili teknik uzmanın atanmasından sorumludur.

(4) İlgili mevzuat çerçevesinde Yerli Malı Belgesinin düzenlenmesi ve Yerli Katkı Oranı Raporunun düzenlenip onaylanmasından sorumludur.

(5) Başvuruların azami 1 ay içerisinde hazırlanarak kontrol için TESK'e gönderilmesinden sorumludur.

Mali uzmanın görev ve sorumlulukları

MADDE 7- (1) Mali uzman, hazırlanan Yerli Katkı Oranı Hesap Cetveli ile üretim hesabı belgelerinin incelenmesi sırasında, ürünün üretiminde kullanılan ithal ve yerli girdilere ait maliyetleri ve bunların dayanağı olan defter kayıtlarını, faturaları, ilgili aya ait muhtasar ve ekinde yer alan aylık prim ve hizmet bildirgesini, gümrük giriş beyannamelerini ve benzeri belgeleri göz önünde bulundurarak hesaplamaların doğruluğunu tetkik eder.

(2) Yerli Katkı Oranı Hesabı'na ilişkin belgelerin usulüne uygun olarak mevcut olup olmadığını ve ayrıca yapılan hesaplamanın doğruluğunu ve resmî kayıtlara uygunluğunu teyit ederek onaylar.

(3) Yerli Malı Belgesi ve Yerli Katkı Oranı Raporu başvurusu esnasındaki mali bilgiler ve tevsik edici belgelerin üreticinin defter kayıtlarına uygunluğundan ve hesaplamanın doğruluğundan sorumludur.

Teknik uzmanın belirlenmesi ve görevi

MADDE 8- (1) 657 sayılı Devlet Memurları Kanun'unun 48 inci maddesinde sayılan şartlara ek olarak;

- a) Üniversitelerin ilgili temel bilim ve sağlık bölümlerinden, mühendislik ve teknoloji fakültelerinden veya teknik eğitim fakültelerinden lisans düzeyinde alınmış mezuniyet belgesine ya da bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edildiğini gösterir belgeye sahip olmak,
- b) Bakanlıkça yapılan sınavda başarılı olmak.

(2) Teknik uzman adayları görev yapacağı odaya isim, soy isim, doğum tarihi ile T.C. Kimlik sureti, diploma sureti gibi bilgi ve belgelerin yanında odaların talep edeceği bilgi ve belgelerle birlikte başvuru yapar. Başvurunun tamamlanması için gerekli olan belgelerin doğruluğundan başvuruyu yapan teknik

uzman adayı sorumludur.

(3) Teknik uzman adaylarının ilk defa yetkilendirilmesi için eğitim almaları zorunludur. Bu eğitim, teknik hususlar yönünden TESK, mali hususlar yönünden ise TÜRMOB tarafından verilir.

(4) Yerli Malı Belgesi verilmesi hususunda, bu Tebliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce TESK ve/veya TOBB tarafından yetkilendirilmiş teknik uzmanlar, sınava tabi tutulmadan 01/01/2026 tarihine kadar verilecek eğitimi başarıyla tamamlamaları halinde eğitim durumları, tecrübeleri ve uzmanlıkları dikkate alınarak ekonomik faaliyetlerin istatistiki sınıflamasına (NACE) uygun bölüm düzeyinde TESK tarafından üç yıl süreyle teknik uzman olarak görevlendirilebilir. Bu kapsamda verilecek eğitim, Tebliğin yürürlük tarihine kadar TESK ve/veya TOBB tarafından düzenlenir. Üç yıllık sürenin sonunda, bu kişiler hakkında Tebliğin 15'inci maddesinin yedinci fıkrasında yer alan teknik uzmanlara ilişkin hükümler uygulanır.

(5) Bakanlık tarafından ilan edilen teknik uzmanlar TESK Online İşlemler Sisteminde yetkilendirilir.

(6) Yerli Malı Belgesi başvurusu esnasındaki teknik bilgilerin doğruluğundan ve tevsik edici belgelerin kontrolünden teknik uzman sorumludur.

Sanayi ve yazılım ürünleri için yerli malı belgesi düzenlenmesinin şartları

MADDE 9- (1) Sanayi ürünlerine yerli malı belgesi düzenlenebilmesi için aşağıdaki şartlar aranır:

- a) Bakanlık tarafından düzenlenen Sanayi Sicil Belgesine sahip ve geçerli kapasite raporu olan esnaf ve sanatkârlar tarafından üretilmesi ve Sanayi Sicil Belgesindeki "Üretim Konusu" içeriğinde yer alması,
- b) Ürünün, tamamen Türkiye'de üretilmesi, elde edilmesi veya üretim sürecinin önemli aşamalarının ve ekonomik yönden gerekli görülen en son esaslı işçilik ve eylemin Türkiye'de yapılmış olması,
- c) Ürünün yerli katkı oranının en az %51 olması,

(2) Yerli Malı Belgesi almak üzere başvurusu yapılan sanayi ürünlerini oluşturan girdiler için Zorunlu Yerli Girdi Listesine göre yerlilik şartı aranır. Girdilerin yerlilik oranı Yerli Malı Tebliği'nin 4'ncü maddesinin 2'nci fıkrası çerçevesinde belirlenir.

(3) Yazılım ürünlerinin yerli malı olarak kabul edilebilmesi için Bakanlıkça verilen Teknolojik Ürün Belgesine sahip olunması zorunludur. Teknolojik Ürün Belgesi olan yazılımlar için düzenlenen Yerli Malı Belgesinde Yerli Katkı Oranı %100 kabul edilir.

(4) Sanayi ürünlerinde birinci fıkranın (a), (b) ve (c) bentleri ile ikinci fıkra, yazılım ürünlerinde üçüncü fıkra da yer alan şartları sağlamayan ürünler için Yerli Malı Belgesi düzenlenmez.

Gıda, tarım ve hayvancılık ürünleri için yerli malı belgesi düzenlenmesinin şartları

MADDE 10- (1) Türkiye'de üretilen veya toplanan bitkisel kaynaklı birincil ürünler ve bunlardan elde edilen ürünler ile Türkiye'de doğan, üretilen, yetiştirilen veya avlanan canlı hayvanlar ve su ürünleri dâhil hayvansal kaynaklı birincil ürünler ve bunlardan elde edilen ürünlerin yerli malı olarak kabul edilebilmesi için tebliğde yer alan ilgili maddedeki hükümler uygulanır.

(2) Bu başlık altındaki ürünlerin yurt içinde üretildiği müstahsil makbuzu ile tespit edilir.

(3) Bu başlık altındaki ürünlerden sanayi ürünü olarak değerlendirilenlerin, yerli malı kabul edilebilmesi

için 9'uncu maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri ile ikinci fıkrasında sayılan şartlar da aranır.

Maden ve ürünleri için yerli malı belgesi düzenlenmesinin şartları

MADDE 11- (1) Türkiye'de çıkarılan madenler ve madencilik ürünlerinin yerli malı olarak kabul edilebilmesi için tebliğde yer alan ilgili maddedeki hükümler uygulanır.

(2) Bu başlık altındaki ürünler için geçerli Maden Ruhsatı aranır.

(3) Birinci fıkrada sayılan ürünlerden sanayi ürünü olarak değerlendirilenlerin, yerli malı kabul edilebilmesi için 9'uncu maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri ile ikinci fıkrasında sayılan şartlar da aranır.

Yerli malı belgesinin hazırlanması ve düzenlenmesi

MADDE 12- (1) Başvuru yapılan ürüne Madde 9, 10, 11'den bağlı bulunduğu gruptaki gereklilikleri karşılaması halinde esnaf ve sanatkarın kayıtlı olduğu oda tarafından yerli malı belgesi düzenlenebilir.

(2) Serbest bölgede faaliyet gösteren işletmelerin ürettikleri ürünlere; serbest bölgeler mevzuatı ile gümrük mevzuatı saklı kalmak kaydıyla, Yerli Malı Tebliği'nde yer alan yerli malı şartlarının sağlanması halinde yerli malı belgesi düzenlenir.

(3) Yerli Malı Belgesi teknik uzman tarafından üretim yerinde inceleme yapılarak düzenlenir.

(4) Üretici tarafından başvuru esnasında sunulması gereken belgeler, oda tarafından kontrol edilerek taslak belge oluşturulur ve incelenmek için TESK Online İşlemler Sistemi üzerinden TESK'e iletilir. Taslak belge inceleme sonucunda uygun görülmesi halinde odaya gönderildikten sonra oda tarafından e-imza veya ıslak imza ile imzalanarak belge oluşturulur.

(5) Yerli Malı Belgesi yerli katkı oranı hesap cetvelinde çıkan ve doğrulanan yerlilik oranı çerçevesinde Yerli Malı Tebliğinin 8'nci maddesinin 7'nci fıkrası çerçevesinde düzenlenir.

Yerli Malı Belgesi başvuru şekli ve gerekli belgeler

MADDE 13- (1) Üreticiler, Yerli Malı Belgesi Başvuru Dilekçesi (Ek-1) ve ekindeki belgelerle birlikte ürünle ilgili geçerli kapasite raporunu düzenlettirdiği odaya TESK Online İşlemler Sistemi üzerinden başvururlar. Bu belgeler şunlardır:

a) Üretici veya üreticiyi temsil ve ilzama yetkili kişi/kişiler tarafından imzalı Taahhütname (Ek-2)

- i. Yerli Katkı Oranı Hesap Cetveli (Ek-4) ve hesaplamada baz alınan belgeler,
- ii. Mali Uzmanın ruhsat sureti ile güncel faaliyet belgesi
- iii. Yazılım ürünü için başvuru yapılan Yerli Malı Belgelerinde sadece TÜR Belgesi yeterlidir.

Ayrıca ürüne bağlı olarak aşağıda belirtilen belgelerin asılları ibraz edilmek kaydıyla suretleri dilekçe ekinde yer alır:

- b) Geçerli Sanayi Sicil Belgesi (Geçerli Kapasite Raporu bilgilerini içeren)
- c) İlgili aya ait muhtasar ve ekinde yer alan aylık prim hizmet bildirgesi
- ç) Mali Verileri İnceleme İzni (Ek-3)

- d) Mali ve Teknik Raporlar (Ek-6)
  - e) Gıda İşletme Kayıt veya Onay Belgesi (Üretim konusu ile ilgili olması halinde)
  - f) Çiftçi Kayıt Sistemi Belgesi veya Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının ilgili kayıt belgesi (Örtü altı Kayıt Sistemi ve benzeri) (Üretim konusu ile ilgili olması halinde)
  - g) Kaynak suyu kullanım izin belgesi (Üretim konusu ile ilgili olması halinde)
  - ğ) Geçerli ilaç ruhsatı ve ruhsat sahibi ile fason üretici arasındaki iş sözleşmesi (Üretim konusu ile ilgili olması halinde)
  - h) Müstahsil makbuzu veya fatura
  - ı) Maden Ruhsatı
  - i) TÜR Belgesi
  - j) Yerli girdilere ait varsa yerli malı belgeleri; yoksa yerli katkı oranı raporları
  - k) İthal girdilere ait faturalar, gümrük giriş beyannameleri vb.
  - l) Diğer bilgi ve belgeler (üretim hesabı, üretim reçetesi vb.)
  - m) Serbest muhasebeci mali müşavir/yeminli mali müşavirin ruhsat sureti ile güncel faaliyet belgesi
- (2) Sisteme yüklenen belgelerin doğruluğundan ve başvuran adına yapılan işlemlerdeki olumsuzluklardan firma ve firma adına sisteme başvuru işlemlerini yapan kişi sorumludur.

Başvurunun değerlendirilmesi

MADDE 14- (1) Üretici tarafından hazırlanan tüm bilgi ve belgeler, ilgili Oda tarafından Tebliğ ve bu Uygulama Usul ve Esaslarına uygunluk açısından kontrol edilir.

(2) Yerli Katkı Oranı hesabına konu sanayi ürününe ilişkin;

- a) Sanayi Sicil Belgesi
  - b) Kapasite Raporu
  - c) Yerli Katkı Oranı Hesap Cetveli (Ek-4)
  - d) Girdilerin menşe kontrolünü tevsik edici belgeleri (Faturalar, Sanayi Sicil Belgeleri, Yerli Katkı Oranı Raporu/Yerli Malı Belgeleri vb.)
- kontrol edilir.

Yerli Katkı Oranının hesaplanması

MADDE 15-(1) Yerli katkı oranı, aşağıdaki formüle ve Yerli Katkı Oranı Hesap Cetveli 'ne (Ek-4) uygun olarak üretici tarafından hesaplanır. Yerli Katkı Oranı Hesap Cetveli, teknik yönden teknik uzman tarafından, mali yönden ise mali uzman tarafından tetkik edilerek, hesaplamanın doğruluğu, resmi kayıtlara uygunluğu açısından teyit edilerek ıslak veya elektronik olarak imzalanır.

$$\text{Yerli Katkı Oranı} = \frac{\text{Nihai Ürün Maliyet Tutarı} - \text{İthal Girdi Maliyet Tutarı}}{\text{Nihai Ürün Maliyet Tutarı}} \times 100$$

(2) İmzalanan yerli katkı oranı hesabını içeren evrak, üretici veya üreticiyi temsil ve ilzama yetkili kişi/kişiler tarafından imzalı bir taahhütname (Ek-2) ekinde yerli malı belgesi/yerli katkı oranı raporu düzenleyecek ilgili Odaya TESK Online İşlemler Sistemi üzerinden iletilir.

(3) Yerli Katkı Oranı Hesap Cetvelini onaylayıp imzalayan teknik uzman ile Oda adına kontrol eden kişi aynı olamaz.

(4) Nihai ürünün üretim maliyetinin hesaplanmasında aşağıdaki kalemler dikkate alınır. Bu kalemlerden

yerli olanlar Yerli Katkı Oranı Hesap Cetvelinin yerli girdi kısmına, ithal olanlar ise ithal girdi kısmına yazılır.

- a) Üretim sürecinde kullanılan doğrudan ve dolaylı hammadde ve malzeme giderleri (Faturalar, Sanayi Sicil Belgeleri, Yerli Malı Belgesi/Yerli Katkı Oranı Raporu vb.)
- b) Üretim sürecine ait doğrudan ve dolaylı işçilik giderleri (İlgili aya ait muhtasar ve ekinde yer alan aylık prim ve hizmet bildirgesi)
- c) Üretim sürecine ait doğrudan ve dolaylı genel üretim giderleri; (Makine ve teçhizata ilişkin bakım, onarım giderleri, kira giderleri, amortisman giderleri, enerji/ulaştırma/su giderleri, doğrudan gider olarak kaydedilen araştırma-geliştirme ve tasarım giderleri, amortisman yoluyla itfa edilen araştırma-geliştirme ve tasarım giderleri vb.)

(5) Yerli Malı Tebliği 8'nci maddesinin 3'ncü fıkrasında belirtilen maliyetlere ek olarak ithal edilen girdiler için Gümrük ve İlave Gümrük Vergileri hesaplama dahil edilmez.

(6) (a) Fikri ve sınai mülkiyet haklarının ilk tescilinin ülkemizde yerleşik bir firma adına Türk Patent ve Marka Kurumu nezdinde yapılmış olması koşuluyla ürünün doğrudan üretimi ile ilgili olarak temin edilen patent, faydalı model, endüstriyel tasarım ve markaya ait giderler (Tescile ilişkin kayıtların, Türk Patent ve Marka Kurumu tarafından doğrulanabilir belgelerle ibrazı esastır.) Yerli Katkı Oranı hesaplamasına %100 yerli girdi olarak dahil edilir.

(b) Yurt dışında gerçekleştirilen analiz, test, belgelendirme vb. giderler ile danışmanlık hizmetleri ithal girdi maliyetleri kısmında değerlendirilir.

(7) Yurt içinde gerçekleştirilen Ar-Ge faaliyeti doğrudan gider olarak kaydedilmişse o yıl doğrudan gider olarak, amortisman yöntemiyle gerçekleştirildiyse Ar-Ge faaliyeti sona erdikten sonra ürünün üretimine devam edildiği takdirde Vergi Usul Kanunu'nda belirlenen amortisman süreleri dikkate alınarak amortisman süresi sona ermiş olsa bile son amortisman dönemindeki tutar yansıtılmaya devam edilir. Bahse konu maliyet her yıl bir önceki yılın yeniden değerlendirme oranı çerçevesinde güncellenir.

(8) Yurt içinden temin edilen girdilerin ithal olup olmadığı hakkında menşe kontrolü yapılır; girdi ithal ise ithal girdi hesaplamasına, girdi Yerli Malı Belgesine sahip ise belgede yer alan Yerli Katkı Oranına karşılık gelen tutar yerli girdi hesaplamasına dâhil edilir. Girdi, sanayi sicil belgesinin üretim konusu bölümünde yer alan bir işletme tarafından üretilmiş ancak Yerli Malı Belgesi yoksa, girdiyi üreten işletmenin başvurusu çerçevesinde ilgili oda tarafından bu ürüne ilişkin gerekli inceleme yapılır ve yerli katkı oranının %51'in altında olduğu tespit edilirse Yerli Katkı Oranı Raporu düzenlenir. Raporda yer alan orana karşılık gelen tutar yerli girdi hesaplamasına dahil edilir. Yerli girdi hesaplamasına dâhil edilmeyen tutar ithal girdi hesaplamasına dâhil edilir. Girdilere ait örnek hesap Tablo 1' de belirtilmiştir.

Tablo 1. Girdiler için örnek hesap

	Girdi Maliyeti	Sanayi Sicil Belgesi	Fatura	TÜRK Belgesi (Yazılım)	Yerli Katkı Oranı/Yerli Malı Belgesi (% YKO)	Yerli Girdi	İthal Girdi
SGM 2024/10	100 TL	Var	Var		%40	40 TL	60 TL
	100 TL	Var	Var		%100	100 TL	0 TL
	100 TL	Var	Var	Var		100 TL	0 TL

(9) Girdilerinin yerli girdi olarak kabul edilecek kısmının tespitinde; Yerli Malı Belgesi, Yerli Katkı Oranı Raporu, Sanayi Sicil Belgesi ve Kapasite Raporu esas alınır. Yerli malı belgesi olmayan veya yerli katkı oranı raporu düzenlenmemiş girdilerin hesaplama dahil edilmesinde;

a) Girdiye ilişkin fatura tutarı, nihai ürün maliyet tutarının %0,5'ine kadar (maliyet $\leq$ %0,5) olan girdi için belge talep edilmeksizin mali uzmanın onayı yeterlidir. Bu girdi yurt içinden temin edilmişse (fatura eşliğinde) Yerli Katkı Oranı hesabına %100 yerli girdi olarak dâhil edilir. Ancak bahse konu girdi maliyetlerinin toplamı nihai ürün maliyet tutarının %10'unu geçemez.

b) Girdiye ilişkin fatura tutarı, nihai ürün maliyet tutarının %0,5'inden fazla ise ilgili ürünün (girdinin) yer aldığı sanayi sicil belgesi olması halinde girdinin faturada belirtilen maliyetleri Bakanlığın belirlediği oranda yerli girdi olarak hesap cetveline dahil edilir. Girdi maliyet tutarının kalan miktarı cetvele ithal olarak dahil edilir.

(10) Sanayi ürününü oluşturan girdiler içerisinde yazılım olması durumunda, yazılımın yerliliğinin tespitine ilişkin Teknolojik Ürün Belgesi (TÜR) aranır. Teknolojik Ürün Belgesi olan yazılımlar yerli girdi hesaplamasına %100 Yerli Katkı Oranı ile dâhil edilir. Teknolojik Ürün Belgesi olmayan yazılım ürünleri ise ithal kabul edilir ve fatura tutarı ithal girdi hesaplamasına dâhil edilir. TÜR belgesi olan bir yazılımın, sanayi ürünündeki girdi maliyeti için fatura değeri esas alınır. Yazılım ürünü sanayi ürününü üreten firma tarafından üretildi ise fatura yerine yazılım ürününün muhasebe kayıtlarındaki değeri esas alınır.

(11) Yazılım ürünleri için TÜR Belgesi geçerlilik süre sonuna kadar, yerli katkı oranı cetveli aranmaksızın yerli malı belgesi başvurusu yapılabilir.

(12) İthal girdi tutarının hesaplamasında, ithal girdinin fatura tutarı ve fatura tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satış kuru dikkate alınır. Faturanın 1 yıldan eski olması halinde, başvuru tarihinden 1 yıl önceki döviz satış kuru dikkate alınır.

(13) Yerli katkı oranına puan artırımı Yerli Malı Tebliği'nin 8'nci maddesinin 4'ncü fıkrası çerçevesinde Bakanlık tarafından ilan edilecek listeler çerçevesinde uygulanır.

(14) Ürün, teknoloji alanı ve sektör bazında üst limit belirlenmesi halinde;

- (a) İşçilik
- (b) Genel giderler
- (c) İthal girdi oranına ilişkin maliyetler

Yerli Katkı Oranı hesaplamasına bu limitler çerçevesinde dâhil edilir.

(15) Elektrik, su ve doğalgaz girdileri hesaplama %100 yerli girdi olarak dâhil edilir.

Yerli Katkı Oranı Raporu

MADDE 16- (1) Yerli Katkı Oranı Raporu'nun başvuru şekli ve gerekli belgeler MADDE 13'te, hesaplama yöntemi MADDE 15'te belirtilmiştir.

(2) Rapora ilişkin başvuru, ilgili girdinin üreticisi tarafından bağlı bulunduğu odaya yapılır.

(3) İlgili oda tarafından gerekli incelemeler ve ilgili teknik uzman tarafından üretim yerinde inceleme yapılarak düzenlenir.

(4) Üretici veya üreticiyi temsil ve ilzama yetkili kişi/kişiler ile mali ve teknik uzman tarafından imzalanan Yerli katkı oranı cetveli çerçevesinde düzenlenen Yerli Katkı Oranı Raporu oda tarafından onaylanır. Raporun ve rapora konu evrakların, düzenleyen oda tarafından 10 yıl süreyle fiziki olarak

muhafaza edilmesi zorunludur.

(5) Yerli katkı oranı raporu düzenlenirken Ek-5'deki şablon kullanılır.

(6) Rapor düzenlendiği tarihten itibaren 1 yıl süreyle geçerlidir.

Belge, Rapor onay ve İtiraz ücretleri

MADDE 17- Alınacak olan onay ücreti ile itiraz ücretleri, 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanunu ve ilgili yönetmeliklerde belirlenen sınırlar çerçevesinde TESK Yönetim Kurulu tarafından belirlenir.

Uygulamaya ilişkin diğer hususlar

MADDE 18- (1) Yerli katkı oranı hesabında üretici tarafından Oda ve TESK'e sunulan ticari sır niteliğindeki bilgiler, kanunen yetkili mercilerden başkasına açıklanamaz, verilemez ve kendileri veya başkalarına menfaat sağlamak veya zarar vermek amacıyla kullanılamaz. Bu kapsamda oda ve TESK ticari sırlarla ilgili bilgi ve belgelerin korunmasını sağlamak amacıyla her türlü tedbiri almakla yükümlüdür.

(2) Üretici dışındaki istekliler tarafından teklif edilen mallar için kullanılmak üzere; üretici Yerli Malı Belgesi'ni orijinaline uygun olarak TESK Online İşlemler Sistemi üzerinden çoğaltarak ürün ile birlikte piyasaya sunabilir.

(3) Bir üreticinin yurtdışında üretim yapması/yaptırması durumunda Yerli Malı Belgesi/Yerli Katkı Oranı Raporu düzenlenmez. Ancak yurtiçinde kendi adına ve markasıyla bir başkasına üretim yaptırması durumunda ürünü üretene Yerli Malı Belgesi/ Yerli Katkı Oranı Raporu düzenlenir.

(4) Yerli Malı Tebliği şartlarını sağlayan her ürün için ayrı Yerli Malı Belgesi/ Yerli Katkı Oranı Raporu düzenlenmesi esastır. Ancak, teknik uzman tarafından yapılan inceleme ile teknik özellikleri, üretim süreçleri ve üretim reçetesindeki girdileri benzer, birbirleri ile fonksiyonel özellikleri aynı olan ürünler için tek Yerli Malı Belgesi düzenlenebilir.

(5) Yüksek ve orta yüksek teknoloji düzeyine sahip ürünler için ayrı ayrı yerli malı belgeleri düzenlenir.

(6) Yurt dışından parça olarak ithal edilen ve yurtiçinde montaj yolu ile seri üretilen ürünler hariç, basit birleştirme ile oluşturulan ürünler için Yerli Malı Belgesi/ Yerli Katkı Oranı Raporu düzenlenmez.

(7) Yerli Malı Tebliği'nin (SGM 2024/10) şartlarını sağlayan ve TESK tarafından yerli malı belgesi verilmesi uygun görülen ürünler, ilgili oda tarafından belgelendirilir. Belgelendirilecek ürünlere ilişkin tereddüt olması halinde TESK tarafından Bakanlıktan görüş talep edilir.

(8) Kamu kurum ve kuruluşları ile mahalli idareler tarafından kurulan kurum ve kuruluşların Yerli Malı Belgesi müracaatları oda kaydı şartı aranmaksızın, üretim yaptığı ildeki odaya gerçekleştirilir. Bu kurum ve kuruluşlara düzenlenecek Yerli Malı Belgesi/Yerli Katkı Oranı Raporu için Madde 13'te belirtilen belgelerden Kapasite Raporu ve Sanayi Sicil Belgesi aranmaz.

(9) Bakanlıkça ülkemizde üretimi olmayan veya kısıtlı olan, yurtdışından temin edilen girdileri içeren liste yayınlanır. Bu listede yer alan girdiler, Yerli Katkı Oranı hesaplamasına Bakanlıkça ilan edilen katsayılarla (0-1 aralığında) ithal girdi olarak dahil edilir. Kalan tutar hesaplamaya dahil edilmez.

(10) Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği çerçevesinde lisans sahibi bir işletme tarafından yurt içinde gerçekleştirilen geri dönüşüm faaliyeti sonucu elde edilen girdiler Yerli Katkı Oranı hesabına %100 yerli girdi olarak dahil edilir.

Sorumluluk

Madde 19- (1) Ticari sırları izinsiz paylaşan ve bilerek yanlış beyanda bulunan Yerli Malı Belgesinin/ Yerli Katkı Oranı Raporunun sahibi ile bu belgeyi düzenleyen ilgili oda ve belgeyi idareye sunan istekliler ile teknik uzman, mali uzman ve kuruluşlar hakkında 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun ilgili maddeleri kapsamında, TESK tarafından ilgili makamlara başvuruda bulunulur.

(2) Yerli Malı Belgesinin/Yerli Katkı Oranı Raporunun sahibi ile bu belgeyi düzenleyen ilgili Oda ve belgeyi İdareye sunan istekliler ile ilgili teknik ve mali uzmanlar belgedeki bilgilerin doğruluğundan genel hükümler ve/veya 4734 sayılı Kanunun ilgili hükümleri çerçevesinde sorumludurlar.

(3) Yapılacak ara kontrol/inceleme sonucu belge iptalini gerektirecek tespitlerin yapılması halinde tebliğde yer alan hükümler uygulanır.

Ara Kontrol ve İnceleme

Madde 20- (1) İlgili Oda tarafından; yerli malı belgesinin düzenlenmesinden sonra kriterlerin korunup korunmadığına yönelik üretici bazında ara kontrol yapılabilir. Ara kontrol, belgenin düzenlendiği tarihte geçerli olan mevzuata göre yapılır. Yerli malı belgesine ilişkin kriterlerin korunmadığı tespit edilirse yerli malı belgesi iptal edilir.

(2) Bir önceki yıl düzenlenen yerli malı belge sayısının %5'ini geçmemek üzere Bakanlık tarafından yıllık ara kontrol planlaması yapılır.

(3) Ara kontrol için teknik uzman görevlendirilmesi ilgili Oda tarafından yapılır. Ara kontrol, belge düzenlemesinde görev alan teknik uzmandan farklı bir teknik uzman tarafından üretim yerinde gerçekleştirilir.

(4) Ara kontrol sonucuna itiraz olması halinde TESK tarafından belirlenecek farklı bir heyet tarafından ara kontrol tekrarlanır. İtiraz neticesinde yapılan değerlendirmenin sonucu nihaidir.

(5) Ara kontrol sonucu oluşturulan rapor Bakanlığa iletilir.

(6) TESK'e yapılacak belge itirazları belgeyi düzenleyen Oda tarafından sunulan evraklar çerçevesinde değerlendirilir sonuçlar şikâyete konu taraflarla paylaşılır.

(7) Ara kontrole ilişkin ücretler belgeyi düzenleyen oda tarafından karşılanır.

(8) Bakanlık, Tebliğ ve bu Uygulama Usul ve Esaslarının uygulanmasına ilişkin inceleme yapmaya yetkilidir.

Geçerlilik süresi sona ermemiş olan Yerli Malı Belgelerinin durumu

MADDE 21- (1) Tebliğin yürürlük tarihi olan 01/01/2026 tarihinden önce TESK'e bağlı Oda tarafından 13/09/2014 tarihli ve 29118 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Yerli Malı Tebliği (SGM 2014/35) ve 10/06/2017 tarihli ve 30092 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Yerli Malı Tebliği (SGM 2014/35)'nde değişiklik yapılmasına dair tebliğ (SGM 2017/5) kapsamında düzenlenmiş Yerli Malı Belgeleri, belge

üzerinde yazılı geçerlilik süresinin sonuna kadar geçerlidir.

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 22- (1) Bu Esaslarda hüküm bulunmayan hallerde Bakanlığın görüşü alınarak işlem yapılır.

Eğitim

MADDE 23- (1) Yerli Malı Tebliği Uygulama Usul ve Esasları ile ilgili eğitim TESK veya yetkilendirdiği kuruluş ile TÜRMOB tarafından teknik uzman adaylarına verilir.

(2) Eğitim içeriği TESK, TÜRMOB ve Bakanlık tarafından belirlenir.

(3) Görev süresi sona eren veya Bakanlık tarafından yapılan sınavda başarısız olan teknik uzmanlar tekrar sınava girmeden önce talep etmeleri halinde eğitimlere katılabilirler.

(4) Eğitimlerin ilgili dönemlerde ücretli olup olmayacağı ve ücretli olması halinde tutar dahil koşulları belirlemeye TESK karar verir.

Sınav

MADDE 24- (1) Sınavın uygulanmasına ilişkin hususlar Bakanlıkça ilan edilir.

(2) Yerli Malı Tebliği'nin yürürlüğe girmesinden önce TESK ve/veya TOBB tarafından yetkilendirilmiş olan teknik uzmanlar sınava tabi tutulmayacak olup, Yerli Malı Tebliği'nin 15' inci maddesinin 7'nci fıkrası gereğince belirlenen görev süresinin sonuna kadar mezuniyet/uzmanlık alanlarına göre belirlenen NACE kodlarında belge düzenlemeye yetkilidir.

Yürürlük

MADDE 25- (1) Bu Uygulama Usul ve Esasları, Bakanlığın uygun görüşü alınarak TESK Yönetim Kurulunun onayı ile yürürlüğe girer.

(2) Bu Uygulama Usul ve Esasları, 01/01/2026 tarihi ve sonrasında başvurusu yapılan Yerli Malı Belgeleri için geçerlidir.

Yürütme

MADDE 26- (1) Bu Uygulama Usul ve Esaslarını TESK Başkanı yürütür.

EKLER

- 1) Yerli Malı Belgesi/Yerli Katkı Oranı Raporu Başvuru Dilekçesi
- 2) Yerli Malı Belgesi/Yerli Katkı Oranı Raporu Taahhütnamesi
- 3) Mali Verileri İnceleme İzni
- 4) Yerli Katkı Oranı Hesap Cetveli
- 5) Yerli Malı Belgesi Şablonu
- 6) Yerli Katkı Oranı Raporu Şablonu
- 7) Mali ve Teknik Rapor

YERLİ MALİ BELGESİ/YERLİ KATKI ORANI RAPORU BAŞVURU DİLEKÇESİ

.....ODASI BAŞKANLIĞINA

Esnaflın Adı-Soyadı ve Unvanı :	
Vergi Dairesi –Vergi Dairesi Kimlik No:	T.C Kimlik No:
İşyeri Adresi:	
Telefon : 0 (....)	Faks : ..... e-posta: .....
Esnaf Sicil No :	Oda Sicil No : .....
Ürün Adı:	
Ürünün Özelliğine Göre Varsa;	
Marka Adı:.....	Modeli:..... Seri Numarası:.....
Cinsi:.....	
Ürün Kodu (PRODCOM/GTİP):	

Yerli Malı Belgesi/Yerli Katkı Oranı Raporu düzenlenerek tarafıma verilmesi hususunda;

Gereğini saygılarımla arz ederim/ederiz.

...../...../20...

Adı- Soyadı/İşletme Kaşesi
Unvan
İmza

EKLER

- 1) Tüzel kişiler için, üreticiyi temsil ve ilzama yetkili kişi/kişilerin imza sirkülerinin aslı veya noter onaylı sureti gösterilmek kaydıyla; gerçek kişiler için aslı veya noter onaylı sureti gösterilmek kaydıyla kimlik belgesi,
- 2) Üreticiyi veya üreticiyi temsil ve ilzama yetkili kişi/kişiler tarafından imzalı Taahhütname (Ek-2),
- 3) Mali İnceleme İzin Formu (Ek-3)
- 4) Yerli Katkı Oranı Hesap Cetveli (Ek-4) ve hesaplama baz alınan belgeler,
- 5) İthal ve yerli girdilere ilişkin; faturalar, gümrük beyannameleri, yerli girdilerin üretildiği işletmelerin yerli malı belgeleri veya yerli katkı oranı belgeleri, Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) bildirimleri ve benzeri belgeler
- 6) Serbest muhasebeci mali müşavir/yeminli mali müşavirin ruhsat sureti ile güncel faaliyet belgesi
- 7) Geçerli Sanayi Sicil Belgesi ve Geçerli Kapasite Raporu
- 8) Gıda İşletme Kayıt veya Onay Belgesi
- 9) Kaynak suyu kullanım izin belgesi
- 10) Çiftçi Kayıt Sistemi Belgesi veya Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının ilgili kayıt belgesi
- 11) Müstahsil makbuzu veya fatura
- 12) Maden Ruhsatı
- 13) Diğer bilgi ve belgeler (kullanılan girdilerin menşei ve benzeri)
- 14) Geçerli ilaç ruhsatı (Fason üretilen firmaya ait iş sözleşmesi ile)
- 15) TÜR Belgesi
- 16) Diğer bilgi ve belgeler (üretim hesabı, üretim reçetesi vb.)

YERLİ MALİ BELGESİ İÇİN TAAHHÜTNAME

ÜRETİCİNİN	
Esnaflın Adı-Soyadı ve Unvanı:	
Ürün Adı:	
EKLİ BELGELER	
Yerli Katkı Oranı Hesap Cetveli	1 Adet
Hesaplamaya konu ürünün Yerli Katkı Oranı : % ... İşbu Taahhütname ekinde yer alan ve 25/01/2025 tarihli ve 32793 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “SGM 2024/10 Yerli Malı Tebliği” kapsamında hazırladığım yerli katkı oranı hesabını içeren evrakta yer alan hesaplamanın doğruluğunu ve resmi kayıtlara uygunluğunu teyit ediyor, aksi yönde bir tespitin bulunması halinde her türlü idari, hukuki ve cezai sorumluluğu kabul ediyor, Yerli Malı Belgesi’nin geçerlilik süresi boyunca Yerli Katkı Oranının %51’in altına düşürülmeyeceğini taahhüt ediyorum. ...../...../20..... Adı- Soyadı/İşletme Kaşesi Unvan İmza	

YERLİ KATKI ORANI RAPORU İÇİN TAAHHÜTNAME

ÜRETİCİNİN	
Esnafın Adı-Soyadı ve Unvanı:	
Ürün Adı:	
EKLİ BELGELER	
Yerli Katkı Oranı Hesap Cetveli	1 Adet
Hesaplamaya konu ürünün Yerli Katkı Oranı : % ... İşbu Taahhütname ekinde yer alan ve 25/01/2025 tarihli ve 32793 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “SGM 2024/10 Yerli Malı Tebliği” kapsamında hazırladığım yerli katkı oranı hesabını içeren evrakta yer alan hesaplamanın doğruluğunu ve resmi kayıtlara uygunluğunu teyit ediyor, aksi yönde bir tespitin bulunması halinde her türlü idari, hukuki ve cezai sorumluluğu kabul ediyor, Yerli Katkı Oranı Raporu’nun geçerlilik süresi boyunca yukarıda belirtilen Yerli Katkı Oranı ile üreteceğimi taahhüt ediyorum. ...../...../20..... Adı-Soyadı/İşletme Kaşesi Unvan İmza	

YERLİ MALİ BELGESİ/YERLİ KATKI ORANI RAPORU
MALİ VERİLERİ İNCELEME İZNİ

ÜRETİCİNİN
Esnafın Adı-Soyadı ve Unvanı:
Ürün Adı:
EKLİ BELGELER
Yerli Katkı Oranı Hesap Cetveli
Hesaplamaya konu ürünün Yerli Katkı Oranı : % ....   Yerli Malı Belgesi oranı ile ilgili bir şikayet olması halinde belgenin oluşumuna esas teşkil eden tüm bilgi ve belgelerin TESK ve .... Odası yetkililerinin mali denetimine açılmasına izin veriyorum.   ...../...../20.....   Adı-Soyadı/ Firma Kaşesi Unvan İmza

TÜRKİYE ESNAF VE SANATKARLARI KONFEDERASYONU

YERLİ MALİ BELGESİ

Belgenin Veriliş Tarihi:

Belgenin Geçerlilik Tarihi:

Belge No:

Esnafın Adı-Soyadı ve Unvanı:

Adres:

Telefon:

Faks:

Web:

E-posta:

Vergi Dairesi / No:

TC. Kimlik No:

Esnaf Sicil No:

Oda Sicil No:

Ürün Adı:

Ürün Özel Adı:

Ürün Kodu

(PRODCOM/GTİP):

Teknik Özellikler

Kapasite Raporunun Tarih:

No:

Geçerlilik Süre Sonu:

Sanayi Sicil Belgesi Tarih:

No:

Yerli Katkı Oranı (%):

Belge Sınıfı:

Ürünün Teknolojik Düzeyi:

Diğer Belgeler:

İş bu belge Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın 25/01/2025 tarih ve 32793 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "Yerli Mali Tebliği (SGM 2024/10)" ile 15/10/2025 tarih ve 33048 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan değişiklik Tebliğine istinaden ve TESK tarafından hazırlanan "Yerli Mali Belgesinin Düzenlenmesi Uygulama Esaslarına" göre ..... tarihinde düzenlenmiştir. Belgenin geçerlilik süresi veriliş tarihinden itibaren bir yıldır.

Düzenleyen Oda

Oda Gen.Sek. / Oda Başkanı

YERLİ KATKI ORANI RAPORU

Belgenin Veriliş Tarihi:

Belgenin Geçerlilik Tarihi:

Belge No:

Esnafın Adı-Soyadı ve Unvanı:

Adres:

Telefon:

Faks:

Web:

E-posta:

Vergi Dairesi / No:

TC. Kimlik No:

Esnaf Sicil No:

Oda Sicil No:

Ürün Adı:

Ürün Özel Adı:

Ürün Kodu

(PRODCOM/GTİP):

Teknik Özellikler

Kapasite Raporunun Tarihi:

No:

Geçerlilik Süre Sonu:

Sanayi Sicil Belgesi Tarihi:

No:

Yerli Katkı Oranı (%):

Ürünün Teknolojik Düzeyi:

Diğer Belgeler:

İş bu belge Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın 25/01/2025 tarih ve 32793 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "Yerli Malı Tebliği (SGM 2024/10)" ile 15/10/2025 tarih ve 33048 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan değişiklik Tebliğine istinaden ve TESK tarafından hazırlanan "Yerli Malı Belgesinin Düzenlenmesi Uygulama Esaslarına" göre ..... tarihinde düzenlenmiştir. Belgenin geçerlilik süresi veriliş tarihinden itibaren bir yıldır.

Düzenleyen Oda

Oda Gen. Sek. / Oda Başkanı

MALİ İNCELEME RAPORU

ÜRETİCİNİN	
Esnaflın Adı-Soyadı ve Unvanı:	
Ürün Adı:	
EKLİ BELGELER	
Yerli Katkı Oranı Hesap Cetveli	1 Adet
Hesaplamaya konu ürünün Yerli Katkı Oranı : % ... İşbu Taahhütname ekinde yer alan ve 25/01/2025 tarihli ve 32793 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “SGM 2024/10 Yerli Malı Tebliği” kapsamında hazırladığım yerli katkı oranı hesabını içeren evrakta yer alan hesaplamanın doğruluğunu ve resmi kayıtlara uygunluğunu teyit ediyor, aksi yönde bir tespitin bulunması halinde her türlü idari, hukuki ve cezai sorumluluğu kabul ediyor, hazırlanan Yerli Katkı Oranı Hesap Cetveli ile üretim hesabı belgelerinin incelenmesi sırasında, ürünün üretiminde kullanılan ithal ve yerli girdilere ait maliyetleri ve bunların dayanağı olan defter kayıtlarını, faturaları, SGK bildirimlerini, gümrük giriş beyannamelerini ve benzeri belgeleri göz önünde bulundurarak hesaplamaların doğruluğunu taahhüt ediyorum. ...../...../20..... Adı-Soyadı/İşletme Kaşesi Unvanı İmza	

TEKNİK İNCELEME RAPORU

ÜRETİCİNİN	
Esnaflın Adı-Soyadı ve Unvanı:	
Ürün Adı:	
EKLİ BELGELER	
Yerli Katkı Oranı Hesap Cetveli	1 Adet
Hesaplamaya konu ürünün Yerli Katkı Oranı : % ... İşbu Taahhütname ekinde yer alan ve 25/01/2025 tarihli ve 32793 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Yerli Malı Tebliği” kapsamında hazırladığım yerli katkı oranı hesabında yer alan girdilerin teknik olarak doğru olduğunu, tevsik edici belgelerin kontrol edildiğini ve üretim yerinde inceleme yapılarak tespit yapıldığını taahhüt ediyorum. ...../...../20..... Adı-Soyadı/İşletmenin Kaşesi Unvan İmza	